

SOTO BROŽURŽA

500 :-)

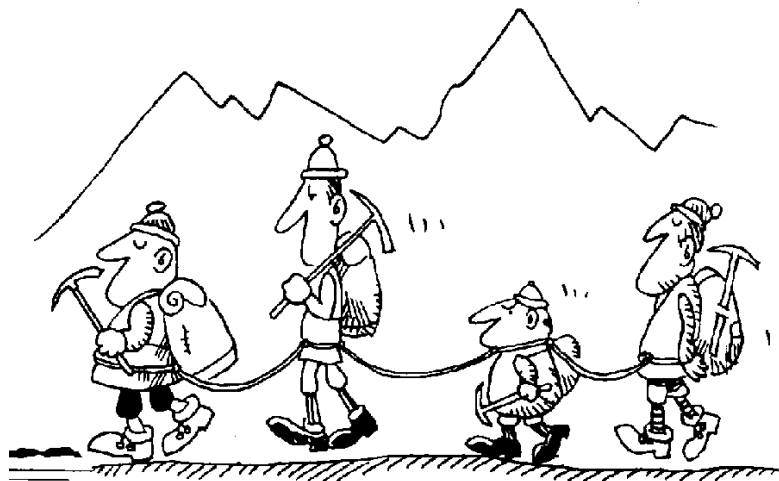
Táto špeciálna „Brožurža“ patrí

.....

V tejto malej knižočke sú zozbierané materiály, myšlienky, programy a závery z našich doterajších šiestich Soto-chát a niektorých stretiek. Vytvorili sme ju špeciálne pre teba.

Máš odvahu prekročiť priemernosť a darovať trošku svojho voľného času a svojich síl a nápadov aj druhým.
A to je úžasné!

ĎAKUJEME! :-)

Cesta na vrchol vyžaduje odvahu, chuť a vytrvalosť.

Len zbabelec žije sám pre seba,
my chceme rásť,
aby sme mohli dávať.

Cindza 500!

SOTO

Stretnutie Organizačného Tímu Orchestra

Zmysel našej skupiny

Soto sme založili kvôli jednej dôležitej veci = aby sme vytvorili dobrý a akčný tím mladých dospelých ľudí, ktorí pripravujú a realizujú akcie, program a stretká pre ostatných v našom Detskom orchestri.

Ak chceme druhým niečo hodnotné ponúknuť, potrebujeme aj sami neustále rásť. A preto sa snažíme o priebežnú a aktuálne potrebnú formáciu k animátorstvu alebo službe.

Našu činnosť a fungovanie priebežne spoločne hodnotíme a prispôsobujeme našim potrebám a potrebám orchestra.

Cieľ:

Cieľom SOTO je prostredníctvom vzťahov, osobného rastu, učeníu sa zodpovednosti, tímovej spolupráci a službe druhým postupne sa stávať dobrým animátorom.

Pravidlá:

- členstvo od 15 rokov
- snaha o účasť na stretnutiach v nedeľu a chodenie načas
- zodpovedné plnenie konkrétnej úlohy, ktorú si každý vybral
- chodenie načas na všetky skúšky, omše a akcie
- byť aktívnym účastníkom na Soto-chatách
- snaha byť príkladom pre iných
- snaha o osobný rast
- snaha o zodpovednosť a nesklamanie dôvery
- chuť pomáhať orchestru a ľuďom v ňom
- srdce otvorené pre druhých a pre službu
- svedomité plnenie osobných predsavzatí

Stretnutia tímu:

SOTO je každý týždeň v nedeľu na Oratku a trvá 1,5 hodiny. Kto sa nezúčastní 3x po sebe bez vážneho dôvodu, prestáva byť členom SOTO, znovuprijatie je možné len po spoločnej dohode ostatných členov a po splnení určenej zodpovednej úlohy, ktorou bude tento človek poverený.

Soto-chaty

Soto-chaty sa organizujú pravidelne každé dva mesiace, sú určené výhradne pre členov SOTO, organizuje ich TÉTÉ a majú 3 ciele:

- 1.) zábava, oddych, upevňovanie vzťahov
- 2.) duchovné obohatenie
- 3.) animátorstvo

Noví členovia:

- SOTO je otvorené pre každého (= z orchestra, nad 15 rokov)
- prijímanie nových členov je vždy na začiatku orchestráckeho roku

Témy a materiály zo Soto-chát

(všetky materiály si môžeš stiahnuť z www.ruksak.sk)
(fotky zo všetkých akcií nájdeš na www.detskyorchester.sk)

Soto-chata prvá

Poluvsie, január 2008
Téma: Utváranie partie
(11 účastníkov)

Naša prvá skúšobná Soto-chata, s voľnejším spoločným programom. Hľadali sme cesty k sebe a identitu našej skupiny.

Soto-chata druhá

Terchová, február 2008
Téma: Zodpovednosť
(13 účastníkov)

Na tejto Soto-chate sme oficiálne začali animátorskú formáciu a nastúpili sme na cestu osobného rastu a našli sme odvahu a chuť k prijatiu zodpovednosti za svoj osobný život a za naše spoločné dielo v Detskom orchestri.

V programe bolo aj toto:

- Kompóty a „prečo musím jesť toto?“
- Nočná dumka „O zodpovednosti“
 - Silentium
 - Los Animátoros
 - Siesta
- Vychádzka a „to podstatné...“
 - Review
 - Sv. omša v Terchovej
 - atď.....

Kompóty a „prečo musím jesť toto?“

Pozn.: Nikto nesmie jesť sám, každý nakrími len druhého, každý má svoju lyžicu (je voda v miske na oplachovanie) a môže kŕmiť druhého aj kompótmí.

Dobrá chuť :-))

Tvoj najbližší a hladný blížny je:

1.) „Dnešná doba je veľmi individualistická. Kresťanská láska k druhému človeku vyžaduje často zrieknuť sa svojich možno aj oprávnených túžob a prispôbiť sa potrebám a túžbam druhého. No láska je ako bumerang – čím viac dávame a milujeme druhého, tým viac sa nám to vráti – či už v podobe Božích milostí, vnútorného pocitu šťastia, alebo lásky, ktorú nám zase prejavujú druhí.“

2.) „Pane daj, nech si dnes vieme odoprieť niečo z jedla, aby sme tým, čo ušetríme, pomohli svojim núdzným bratom a sestram. Pane, naprav našu vzdorovitú vôľu a utvor v nás veľké a šľachetné srdce.“

Nočná dumka o zodpovednosti

„Bude to tak, ako keď sa istý človek chystal na cestu. Zavolať si sluhov a zveril im svoj majetok: jednému dal päť talentov, druhému dva a ďalšiemu jeden, každému podľa jeho schopností, a odcestoval. Ten, čo dostal päť talentov, hneď šiel, obchodoval s nimi a získal ďalších päť. Podobne aj ten, čo dostal dva, získal ďalšie dva. Ale ten, čo dostal jeden, šiel, vykopal jamu a peniaze svojho pána ukryl. Po dlhom čase sa pán tých sluhov vrátil a začal s nimi účtovať. Predstúpil ten, čo dostal päť talentov, priniesol ďalších päť talentov a vravel: "Pane, päť talentov si mi odovzdal a hľa, ďalších päť som získal." Jeho pán mu povedal: "Správne, dobrý a verný sluha; bol si verný nad málom, ustanovím ťa nad mnohým: vojdí do radosti svojho pána." Predstúpil ten, čo dostal dva talenty, a vravel: "Pane, dva talenty si mi odovzdal a hľa, získal som ďalšie dva." Jeho pán mu povedal: "Správne, dobrý a verný sluha; bol si verný nad málom, ustanovím ťa nad mnohým: vojdí do radosti svojho pána." Predstúpil aj ten, čo dostal jeden talent, a hovoril: "Pane, viem, že si tvrdý človek: žneš, kde si nesial, a zbieraš, kde si nerozsýpal. Báť som sa, preto som išiel a ukryl tvoj talent v zemi. Hľa, tu máš, čo je tvoje." Jeho pán mu povedal: "Zlý a lenivý sluha! Vedel si, že žnem, kde som nesial, a zbieram, kde som nerozsýpal? Mal si teda moje peniaze dať peňazomencom a ja by som si bol po návrate vybral, čo je moje, aj s úrokmi. Vezmite mu talent a dajte ho tomu, čo má desať talentov. Lebo každému, kto má, ešte sa pridá a bude mať hojne. Ale kto nemá, tomu sa vezme aj to, čo má. A neúčinného sluhu vyhodte von do tmy; tam bude plač a škrípanie zubami." (Mt 25, 14 - 30)

Pán týchto sluhov dokonale poznal. Poznal ich schopnosti. Každému pridelil istú povinnosť. Nazvime to požiadavkou. Zveril im talenty. Nie však hocijako, ale každému podľa jeho schopností. Sluhovia túto požiadavku prijali rôznym spôsobom. Tento ich postoj môžeme nazvať zodpovednosťou. Prví dvaja zodpovednosť prijali a obchodovali. Tretí sa báť prijať svoju zodpovednosť a svoj talent zakopal.

1. Aj nás Boh stále povoláva, aby sme boli v pohotovosti. Naše schopnosti pozná veľmi dobre. Záleží však aj na nás. Poznáme aj my svoje talenty? Poznáme v čom sme naozaj dobrí? Spoznanie svojich schopností je prvým krokom k prijatiu nejakej zodpovednosti.
2. Druhým krokom sú požiadavky. Pán rozdeľuje úlohy, ktoré majú sluhovia splniť. V našom živote je potrebné spoznávať a hľadať požiadavky, ktoré má na nás Boh. Sprostredkúva nám ich prostredníctvom rôznych situácií. Napríklad: Doma prostredníctvom rodičov, v škole cez učiteľov, kňazov, cez ľudí, s ktorými sa stretávame, prostredníctvom Božieho slova. Našou úlohou je teda hľadať, čo Boh odo mňa očakáva práve na tom mieste, kde momentálne žijem.
3. Tu prichádza tretí krok. Rozhodnutie prijať zodpovednosť. Je na každom jednom z nás. Prichádza vtedy, keď už poznáme svoje talenty a možnosti, kde ich využiť. Prijatie zodpovednosť, znamená riskovať. Napríklad, keď si poviem, že s nejakým novým huslistom precvičím istú skladbu, riskujem, že o týždeň to budem zase ja, kto bude musieť cvičiť s tým človekom.

Skúsme prehodnotiť:

- Viem o svojich talentoch? Ktoré 3 konkrétne schopnosti viem u seba nájsť a oceniť?
- Bol som v pohotovosti? Hľadal som požiadavky, ktoré má na mňa Boh? Ak hej, tak ako konkrétne? Čítal som Božie Slovo, alebo som sa snažil byť citlivý na situácie a ľudí okolo mňa?
- Ako som sa k týmto požiadavkám na mňa staval? Prijímal som ich, alebo som sa báť zodpovednosti a snažil som sa im vyhnúť?
- V čom konkrétne som prijal nejakú zodpovednosť počas uplynulého týždňa? Chopil som sa jej, alebo som ju zakopal a radšej som si našiel niečo iné, aby som nad ňou nemusel premýšľať?
- V čom vidím svoju zodpovednosť v prostredí, kde žijem? V rodine, škole, orchestri?

Vyber si nejakú konkrétnu zodpovednosť v Detskem Orchestri. Zapiš si ju do zošita.

3 myšlienky o zodpovednosti

- *Láska znamená cítiť sa byť zodpovedným za druhého.*

- *Nie sme zodpovední len za to, čo robíme, ale aj za to, čo nerobíme.*

- *Neteoretizuj! Naš každodenný život musí nádherné ideály meniť na každodennú realitu: hrdinskú a plodnú.*

Dieci per l' orchestra

Členovia SOTO by sa mali každý deň snažiť zlepšovať v "maličkostiach", aby sa postupne stávali pre druhých príkladom. Preto sme od Soto-chaty druhej zaviedli na určitý čas túto novinku. Každý z nás si každý deň hodnotí, ako sa mu podarilo rásť v jeho ľudskej a kresťanskej rovine.

Dostáva sa ti do rúk „Dieci per l' orchestra“. Našou úlohou bude, že si vždy večer nájdeme aspoň 7 minút na to, aby sme toto - po slovensky „Desať pre orchester“ - vyplnili a oznámkovali. „Dieci per l' orchestra“ slúži pre teba.

Ranná a večerná modlitba

Ohodnot' svoju dnešnú rannú a večernú modlitbu. Začal/a som dnešný deň s Bohom? Ak áno, dokázal/a som sa sústrediť alebo ma od nej odpútavali nejaké iné rušivé veci? Ako vyzerala moja večerná modlitba? Nechal/a som si ju až na koniec, keď už som ani nevládal/a sedieť?

„Modli sa pomaly. Mysli na to, čo hovoríš, aj na to, kto to komu hovorí. Pretože rýchle odbavenie modlitby bez času na uvažovanie vyznie ako rachot prázdnych plechoviek.“

Meditácia

Našiel/a som si dnes čas na TÍCHO? Meditácia myslená ako že si konkrétne teraz doma sadnem a budem premýšľať nad niektorými vecami. Napríklad: Čo budem dnes cez deň robiť a prečo? Alebo si večer uvedomím, čo som dnes robil a prečo.

„Nevieš, čo povedať Pánu Bohu v modlitbe. Nič ti neprichádza na um, a jednako by si sa s ním rád poradil v mnohých veciach. Pozri sa. Zapiš si cez deň pár poznámok o otázkach, o ktorých by si chcel uvažovať v Božej prítomnosti. A s týmito poznámkami sa choď modliť.“

Učenie sa

Čo som dnes urobil/a pre svoje štúdium?

„Študuj. – Študuj usilovne. – Ak máš byť soľou a svetlom, potrebuješ vedomosti a schopnosti. Alebo sa domnievaš, že lenivosťou a pohodlnosťou ich môžeš zaslúžene získať?“

Veselosť

Ako som dnes prežil deň? Rozdával som svojim životom úprimnú radosť?

„Pravá čnosť nie je smutná ani nesympatická, ale je príjemne radostná.“

Vzťah k rodičom a súrodencom

Aké boli moje dnešné vzťahy s rodičmi a súrodencami?

„Keď skončíš svoju prácu, pomôž svojmu bratovi z lásky ku Kristovi a rob to tak jemne a prirodzene, aby nikto, ba ani on sám, si neuvedomil, že robíš viac ako svoju povinnosť. – To je skutočne čnosť hodná Božieho dieťaťa.“

Pohyb

Čo som dnes urobil pre svoje zdravie?

Cvičenie na nástroji

Našiel som si aspoň 10 minút na cvičenie (na hudobnom nástroji)? Spravil som dnes niečo pre svoj hudobný talent?

Predsavzatie

Na každom stretku SOTO si dáme jedno spoločné predsavzatie, ktoré budeme uskutočňovať. Pri predsavzatí napíš, či sa ti ho podarilo splniť. Ak nie, napíš prečo sa ti ho splniť nepodarilo.

„Presne a konkrétne. – Nech nie sú tvoje predsavzatia ako prskavky, ktoré na chvíľu zažiaria a vzápätí zanechávajú za sebou ako trpkú skúsenosť čierny neužitočný drôt, ktorý sa zahadzuje.“

Dieci ^{SOTO}:

1. Ranná modlitba
2. Meditácia, rozjímanie
3. Učenie sa
4. Cvičenie na nástroji
5. Pohyb, šport
6. Vzťahy doma
7. Vzťahy vonku
8. Veselosť
9. Večerná modlitba
10. Spoločné predsavzatie

Legenda:

- 1 – snažil som sa a zvládol som to
- 2 – snažil som sa, ale nič-moc
- 3 – vykašľal som sa na to, zabudol som na to

„Tí, ktorí sú sami so sebou spokojní, majú zlý vkus.“ :-)

LOS ANIMÁTOROS :-)

Animácia stretiek a iné súvislosti

Štruktúra stretnutia:

1. Začiatok stretnutia

- = v dohodnutom čase
- = voľná debata, zábavná hra, úlet, modlitba,...
- = nadviazanie (aspoň slovne) na predchádzajúce stretnutie, zhodnotenie predchádzajúceho stretnutia

2. Tematická časť

- = nové vedomosti, skúsenosti, myšlienky, idey, poznatky
- = kresťanstvo (viera, sviatosti, Cirkev, svätí,...), charakter, vlastnosti, ideály, čnosti,...
- = ručné práce (výroba vecí), výtvarné práce (papier, farby, prírodný materiál)
- = debaty, príbehy (rozprávanie, čítanie)
- = prvá pomoc, príroda, ekológia
- = aktivity na „zažitie“ témy
- = jasná téma – myšlienka stretnutia + vyvodiť predsavzatie
- = zväziť postupnosť tém (v rámci mesiaca + dlhší projekt)

3. Zábavná časť

- = zábava, oddech, zážitky, radostná atmosféra
- = hry (vonku, vnútri), súťaže, aktivity, pesničky, voľná zábava (veselé historky, úlety, srandičky,...)
- = hry sú korením stretiek, zlepšujú kvalitu a chuť (používať s mierou)
- = vždy dať aspoň „drobničky“ – krátke hry na vyvetranie, prebehnutie, zábavu

4. Ukončenie stretnutia

- = podanie si rúk v kruhu, modlitba, pesnička, „pokrik“, ...
- = ukončiť stretnutie v dohodnutom čase

- + občas mimoriadne, výnimočné stretnutia (iné náplňou, témou, miestom, časom)
- + občas spoločné akcie (chata, výlet, stanovačka, splav, ...)

Atribúty stretku:

(len teoretické rozdelenie, pretože všetko so všetkým úzko súvisí)

Plánovanie

- = vytváranie dlhodobejšieho plánu (projektu) – v spolupráci s členmi skupiny
- = vytvorenie krátkodobých plánov a cieľov
- = určenie priorít, premyslenie možností, schopností

Príprava stretku

- = stretnutie je základným prvkom, ktorý skupinu formuje = príprava je nevyhnutná
- = povinnosť animátora spojená so zodpovednosťou
- = premyslieť a pripraviť program a pomôcky tak, aby boli zohľadnené všetky podstatné súvislosti
- = činnosť pestrá, zaujímavá, dobre premyslená, hodnotná, obohacujúca
- = začleniť všetko do štruktúry s približným časovým harmonogramom
- = činnosť v kontexte dlhodobejšieho plánu (projektu)

Prítomnosť

- = byť na stretku prítomný (telesne i duševne) - ak z vážnych príčin nemôžeš prísť, musíš si dohodnúť zodpovednú náhradu alebo stretko preložiť (nemôže sa stať, že stretko zrazu odpadne, lebo si neprišiel...)
- = animátor je v skupine potrebný – každá skupina potrebuje nutne animátora; v opačnom prípade skupina bez zmyslu blúdi v jednom kruhu, robí sa všetko, a pritom sa neurobí nič, prichádza nuda
- = animátor je za skupinu zodpovedný; je dôležité, aby bol človek v tejto funkcii všetkými jasne uznávaný spolu s právami a povinnosťami, ktoré mu patria

Duchovná náplň

- = na každom stretku aspoň krátky čas má byť venovaný duchovnu, kresťanstvu, Bohu (min. modlitba – no môže to sklznúť do stereotypu; hľadaj nové spôsoby, obmieňaj možnosti)
- = najširší duchovný zmysel, rozmer kresťanstva v stretku (kresťanstvo je hľadaním, túžbou, bolesťou, radosťou, bojom...) + príprava modlitby na stretko
- = vnímanie tajomstva viery v obyčajných každodenných okolnostiach

Hry

- = hra ako podstatný prvok stretku (nie len doplnok)
- = zážitkom ponúknuť radosť, prekonávanie hraníc, spoznanie seba samého, zážitok z víťazstva, zvládnutie prehry, spolupráca, ...
- = vyberať hry dynamické, zaujímavé (najlepšie jednu dobrú a osvedčenú a jednu úplne novú)
- = hry vhodne uviesť, namotivovať (scénka, príbeh,...)
- = v najlepšom prestať
- = snažiť sa, aby bol do hry každý zapojený (minimálne ako aktívny pozorovateľ)

Motivácia

- = ako motivovať účastníkov k aktívnej účasti na programe?
- = osobný zápal a nadšenie animátora
- = dobré uvedenie - najmä hier a aktivít (scénka, slovné namotivovanie, hudba...)
- = dobrý program a atmosféra (= väčšia účasť a chuť chodiť – „bolo tu super, nabudúce určite prídem“)
- = dať pozor na stereotyp – vždy to isté, klasické, predvídané – občas treba byť tvorivý a nebáť sa šokovať

Rozmer vzťahov a komunikácia

- = vzťah animátor – členovia
- = vzťah členovia - animátor
- = vzťah členovia – členovia
- = spolupatričnosť, spoločenstvo, radostná atmosféra
- = pasivita, agresivita, vyrušovanie
- = prijímanie druhého, aktívne počúvanie

Výchovný rozmer stretku

- = všeobecne (výchova mladých v duchu preventívneho systému don Bosca)
- = konkrétny cieľ - čo chcem priamo týmto stretkom dosiahnuť? (najlepší je „skontrolovateľný“ cieľ)

- = treba si vytýčiť jasné ciele, aby sa nepracovalo zbytočne a bez zmyslu (najlepšie je vypracovať si dlhodobejší projekt)
- = vhodná téma
- = osobný príklad animátora (výchova je vec lásky = výchova láskou k láske)
- = okrem spoločného projektu skupiny by si mal každý pripravovať aj vlastný projekt ľudského a kresťanského rastu

Zhodnotenie

- = osobné „review“ - sám so sebou, s druhými (spätná väzba), s Bohom
- = čo robím (robíme) dobre a čo moc nefunguje?
- = čo treba zlepšiť, kde pridať a kde ubrať?
- = v čom sa mám ja osobne snažiť zmeniť, aby som bol pre druhých lepším príkladom?
- = má to, čo robím, zmysel a cieľ? Aký?

Vlastná motivácia (sebamotivácia)

- = prečo vedieš stretko?
- = akú máš vnútornú motiváciu?
- = prečo chceš byť animátorom? (byť prospešný, služba, poslanie, snaha vyniknúť, túžba po vodcovstve,..)
- = pri slabej alebo nesprávnej motivácii sa „animátor“ pri prvých problémoch a prekážkach, ktoré určite prídu, vzdáva
- = vlastná motivácia súvisí aj s vyriešením si uspokojovania osobných túžob (avšak mimo sféry stretka!), aby sa osobné túžby alebo problémy človeka neprenášali do služby animátora = je potrebné „dobíjať si baterky“ niekde inde – intenzívny duchovný život, záľuby, oddych, priateľstvá, ...

Vlastná duchovná príprava

- = osobný rast vo viere
- = skúsenosti s vlastným prežívaním viery
- = štúdium
- = osobná modlitba za stretko a ľudí v ňom

Osobný príklad

- = byť animátorom všade
- = ak chcem niečo so seba dať, musím niečo v sebe mať, musím „niekým“ byť
- = zhoda medzi rečami a skutkami (autenticita)

Osobnosť animátora

- = vlastnosti, charakter, čnosti
- = skúsenosti, zručnosti, vedomosti
- = viera, nádej, láska... a pokora (spravím, čo najlepšie viem a ostatné nechám Bohu...)
- = animátor je sprievodcom mladého človeka
- = osoba zodpovedná za zverenú skupinu
- = treba sa inšpirovať k činnosti (don Bosco, nejaký svätý, Ježiš Kristus, ...), ale byť sám sebou, originálom!
- = animátor má vedieť nadviazať s mladými kontakt a vždy byť láskavý a priateľský
- = má vedieť druhých oduševniť a potom ustupovať do úzadia
- = má byť príťažlivou osobou (veselý, radostný, dynamický, skromný, so zmyslom pre humor)
- = má žiť príťažlivým životom
- = má byť človekom viery, evanjelizátor (vie zdôvodniť svoju nádej, pozná dostatočne svoje náboženstvo, objavuje Boha v každodennom živote, na všetky udalosti sa pozerá vo svetle Evanjelia)
- = má byť zodpovedný, vnútorne slobodný, realista, ktorý pozná seba samého, a tak sa prijíma; zároveň prijíma aj iných takých, akí sú, je sám sebe pánom, vie, čo chce a vie, kam ide
- = animátor je osobne šťastný a svoju radosť vyžaruje aj navonok
- = má vedieť s mladými „zabíjať čas“ – byť s nimi „len tak“ – byť prítomný
- = má sa starať o svoj osobný rast a stávať sa osobnosťou (čestný, dobrý, štedrý, obetavý, systematický, spoľahlivý, hlboký, rozumný, otvorený voči tajomstvu, ...) = duchovná literatúra, sviatostný život, láska...
- = má vedieť prejavovať mladému človeku úctu a mal by ho vidieť lepšieho ako sa vidí on sám (dôvera je vo výchove zdrojom sily pre rast)

- = má vedieť pomáhať mladému človeku prebrať zodpovednosť za svoj život, nachádzať svoje miesto vo svete, dosiahnuť večný život
- = má mať isté (rozhodné) vystupovanie = viem, čo chcem, poznám koncepciu saleziánskej výchovy
- = má dôverovať Bohu, ktorý sa postará o tých, ktorým on nemôže pomôcť
- = má poznať svoje schopnosti a svoje hranice
- = má sa starať aj o svoj vlastný život (ľudský, duchovný), aby neupadol do nebezpečného aktivizmu (všetok čas venujem druhým, robím akcie, stretká, podujatia,... a pomaly strácam sám seba... teda najprv osobný duchovný život a modlitba a potom - ako výsledok a ovocie vnútorného naplnenia - plodná činnosť), každý deň si musíš nájsť čas pre seba a pre Boha (spytovanie svedomia, meditácia, rozjímanie,...)
- = animátor má byť vnútorne slobodný, aby vedel spontánne komunikovať (pozvať na čaj, objať, žmurknúť, pobozkať, potľapkať po pleci...)
- = má mať staršieho poradcu - duchovného sprievodcu (usmernenie, poradenie, duchovné vedenie)
- = kňaz, priateľ, osoba, ktorej dôverujem a ku ktorej môžem byť otvorený
- = animátor potrebuje byť formovaný - po ľudskej i „činnostnej“ stránke, inakšie sa začne strácať... - tiež je dôležité vlastné hľadanie (duchovnej cesty, povolania, služby...)
- = dobrý animátor nie je ten, kto je najlepší a najschopnejší, ale ten, kto je ochotný sa obetovať, venovať svoj čas službe iným, aby boli slobodní a tvorili vlastné dejiny
- = úloha animátora je veľmi náročná, a preto vyžaduje jeho osobnostný a duchovný rast; mal by mať dostatočnú zrelosť ľudskú i duchovnú (primerane svojmu veku) - vedieť sa vcítiť, schopnosť zaujať odstup, schopnosť zvládať problémy a frustráciu, schopnosť prekonávať egocentrizmus
- = animátor má byť nositeľom nádeje pre mladých
- = polož si otázky: Kto som? Odkiaľ prichádzam? Kam idem? Čo tu robím? Ako? Prečo?

Niektoré súvislosti:

Sklamanie:

- = poctivá príprava a chuť robiť a... neskoré príchody, hlúpe reči, vyrušovanie, nezáujem, kritizmus,...
- = neočakávaj príliš veľa, sen je vždy trochu odlišný od drsnej skutočnosti = je pred nami neustály a celoživotný zápas o ideál - to je práve to kúzlo života!
- = zažiješ množstvo nevydarených situácií, ale i pekných zážitkov a malých víťazstiev
- = raduj sa z každého úspechu
- = pri neúspechu sa pýtaj: „Prečo sa to stalo? Kde som spravil chybu?“ ... a nabudúce to bude lepšie!
- = pri nezájme o program - strhni nadšením, skús lepšie motivovať (a samozrejme - pracuj a hraj sa spoločne s ostatnými)
- = pri neustálom vyrušovaní alebo rozbíjaní atmosféry - zober dotyčného po stretku bokom a porozprávaj sa s ním o tomto probléme (ako s dobrým kamarátom!); v krajnom prípade ho pošli preč zo stretku... (môže prísť až nabudúce)
- = práca s ľuďmi je úžasná a obohacujúca
- = práca s ľuďmi je náročná
- = v praxi sa život animátora skladá z mnohých úspechov a mnohých frustrácií, z veľkých ideálov a z tvrdých nárazov na konkrétnu skutočnosť, z ušľachtilých rozhodnutí a z veľkej ľahostajnosti...
- = s Božou pomocou je mladý človek schopný konať zázraky (aj ty!)... nie je to úžasné?

Zmija:

- = v skupine je večný nespokojenec a demotivuje teba i ostatných
- = zhodnoť v klude jeho pripomienky (vo všetkom je kus pravdy) a skús problém vyriešiť presunutím časti zodpovednosti naňho a tým ho motivovať k činnosti alebo mu tak ukázať, že o veciach sa ľahko rozpráva (a veľmi ľahko sa kritizuje), no niečo hodnotné aj robiť, to už vyžaduje trochu viac práce a odvahy...

Noví členovia:

- = osloviť, pozvať, motivovať, prijať
- = starať sa o ich prijatie aj inými

Animátorský zápisník:

- = poznámky k programu (dobré veci, chyby, nové nápady)
- = kto chodí na stretko a kto nie (hľadať dôvody, motivovať, osloviť)
- = zoznam hier, aktivít, tém

Zoznam osvedčených hier a aktivít:

- = vždy maj poruke zoznam dobrých a vyskúšaných hier a aktivít
- = zoznam priebežne dopĺňaj o nové dobré a vyskúšané hry a aktivity

Sviatky:

- = narodeniny a meniny (presný a úplný zoznam + nezabudnúť na nikoho)
- = významné udalosti, sviatky svätých
- = oslávme to spolu ako sa patrí :-)
- = pocit prijatia, spolupatričnosti, priateľstva

Nástenka:

- = veci zo života stretka, fotky, nápady, program, ...
- = zoznam tých, čo chodia
- = originalnosti

Ďalšie dôležité súvislosti:

- = všetko to, čo mi nenapadlo, a je tiež dôležité alebo zaujímavé = rozmýšľaj :-)

*„Námaha je ľahká iba tomu,
kto pracuje s láskou.“*

don Bosco

Soto-chata tretia

Zástranie, máj 2008

Téma: Láska, ktorá potrebuje rásť
(17 účastníkov)

V programe bolo aj toto:

- Cesta k Svetlu
- To podstatné je pri Prameni
- Osobná meditácia v prírode
 - Čajovňa U cinze 500
 - Tímová modlitba
 - Od snívania k realite
 - Tímové raňajky
- Osobný rast ako výzva
 - Trojicatýpek
 - Los Animátoros 2
 - Review
 - atď....

Svetlo

Nenašiel som „Svetlo“ vtedy, keď som študoval
a všetko vedecky analyzoval.
Svetlo je darom, ako aj slnko je darom.
Čím som bol chudobnejší, slabší a bezmocnejší,
tým sa všetko zjednodušilo.
Otvoril som okná svojho srdca
a zatúžil som po Svetle.
A dostal som všetko.

Verím v Boha, ako slepý verí v slnko,
hoci ho nikdy neuvidí, a predsa ho cíti.

Boha zakúsiť sa nedá tak, že nám stisne rameno.
Je to oveľa hlbší vnem, celkom zvláštny pocit,
ktorý sa nedá opísať.
Je to stretnutie s bytosťou, ktorú nevidíme,
a predsa cítime jej prítomnosť, takmer na dosah,
v hlbokom pokoji a nevýslovnej radosti,
ktorá nás často naplňuje.

Verím v Lásku.
Verím v Boha.

Osobná meditácia v prírode

Maj iba jedinú túžbu: byť úplne, bez škrtu, takým, akým ťa chce mať Boh... a budeš dokonalý.

Tvoj kvet a tvoj pes sú dohotovení. Bezprostredne dosiahli svoju obmedzenú dokonalosť rastliny a zvieratá. Tvoja veľkosť spočíva v tom, že buduješ sám seba. Nie si hotový. Musíš sa priamo zúčastňovať na svojom tvorení.

Viera prijatá krstom je semenom, ale semeno je na to, aby z neho vzišla rastlina, a rastlina je na to, aby vydala plod.

Neobetuj sa, aby si sa stal odolným, aby si posilnil svoju vôľu, aby si sa „stal niekým“. Lebo pýcha rýchlo prevezme do rúk tvoje dobré úmysly a tvoje oklamané sily si pôjdu hľadať nižšiu náhradu.

Uznať dary, ktoré nám Boh prideliť, nie je zlo. Pyšný je ten, kto si myslí, že si ich zaslúžil alebo získal vlastnými prostriedkami.

Radosť sa začína práve v tej chvíli, keď prestaneš vyhľadávať svoje šťastie a pokúsiš sa ho dať iným.

Nazdávaš sa, že vidíš pred sebou šťastie, radosť, lásku, Boha. To je klam. Tragicky zabúdaš, že Boh je pri tebe, presne na mieste, kde si ty, vo chvíli, keď žiješ a všetko drží vo svojich rukách a ponúka. Nebuď večným pútnikom, ktorý necháva Boha na kraji cesty, aby bežal za jeho obrazom.

Ľudia žijú naplno len niekoľko mesiacov. Poskakujú na okrajoch života a vo svojej osemdesiatke zbadajú, že v prázdnych rukách majú len váhu niekoľkých okamihov života. Prečo nechceš žiť svoj život?

Stále si myslíš, že život je pre zajtrajšok. Treba sa starať „o svoju budúcnosť“: Zajtra urobím..... Zajtra budem mať..... Zajtra budem.... Prečo čakať so životom do zajtra? Jedného dňa už nebude pre zajtrajška, a ty si ani nežil.

Neprijať minulosť, zo strachu odmietať úvahy o budúcnosti, to je zbabelosť. Nežialiť za minulosťou, nemať strach pred budúcnosťou v odovzdaní sa a dôvere v Boha, to je láska.

Prítomná chvíľa je bodom, v ktorom Boh vniká do tvojho života a cez teba do života sveta. Boh však nevkročí bez tvojho slobodného súhlasu. Dovolíš mu vojsť?

Všímaj si talenty, ktoré ti Pán vložil do rúk, miesto, kam ťa poslal, osoby, medzi ktorými z jeho vôle kráčaš a tak spoznáš, akú úlohu ti určil.

Máš veľa času k dispozícii, ale márneš ho.

Na dlhej ceste, ktorá vedie k láske, mnohí zastanú, pretože ich zviadli klamné vidiny lásky:

Ak si dojatý až k slzám pri pohľade na utrpenie, ak sa ti srdce prudko rozbúši pred tou a tou osobou, to nie je láska, to je citovosť...

Ak ťa opantala jeho pokojná sila, alebo jej čaro, ak sa očarený oddávaš, to nie je láska ale poddajnosť...

Ak sa nadchýnaš jej krásou a so záľubou ju pozoruješ, ak pokladáš jeho um za pozoruhodný a rád nadväzuješ s ním rozhovor, to nie je láska, ale obdiv...

Ak sa zo všetkých síl usiluješ aspoň o pohľad, pohladkanie, bozk, ak si ochotný na všetko, aby si ju mohol držať v náručí, to nie je láska, ale prudká túžba, pochádzajúca z tvojej zmyselnosti...

Nehovor: „Nemám ani minútku na modlitbu, ale to nič, obetujem svoju prácu, tá je modlitbou. Láska vyžaduje, aby sa človek ochotne zastavil. Ak miluješ, musíš si nájsť čas milovať.

Nerob si ilúzie o láske tým, že dávaš predmety, peniaze, ruku, bozk, ba dokonca aj trochu svojho času...ak nedávaš seba samého. Milovať znamená nie iba dať niečo, ale predovšetkým dať niekoho. Budeš milovať, keď sa sám dáš alebo keď sa sám celý vložíš do svojich darov, aj tých najhmotnejších.

Prečo pískaš na svojho psa? Ak je uviazaný, nebude môcť k tebe prísť. Prečo hovoríš: „Rozdávam sa“, keď ťa držia v zajatí predmety, osoby, alebo aj ty sám? Odpútať sa neznamena byť ľahostajný, naopak, znamená to ceniť si, obdivovať, vážiť si a tak veľmi milovať, že človek nechce ani na okamih vlastniť bez toho, že by pritom neumožnil aj iným mať ošoh z jeho bohatstva.

Prečo Dieci? :-)

- potrebuješ osobný rast = buď ideš hore alebo dolu vodou, rozhodnutie je na tebe...

- Dieci je len prostriedok, ako zistiť, v čom treba pridať

- Dieci je ako skúška správnosti toho, čo máš robiť každý deň

- nemáš čas vypísať si Dieci? Len sa vyhováraš!
Vypísanie môže trvať kludne len pol minúty,
no ale vieš dobre, že problém je niekde inde...
snaž sa a lepšie si zorganizuj deň.

- ak si zo sebou spokojný/á, máš zlý vkus

- je náročné dennodenne pracovať na svojom raste
či osobnom alebo hudobnom,
no tam poznať, kto ide za svojim cieľom
a nevzdá to, aj keď je to niekedy náročnejšie,
ale ani zase neupadne do stereotypu priemernosti

- „načo si to vypisovať, keď to aj tak vlastne plním?“ Ha-ha. Ak máš problém s vypisovaním, tak veľa vecí z toho poriadne neplníš... Vyskúšaj a uvidíš!

- v živote je dôležitá snaha a neustále zlepšovanie v maličkostiach

- potrebujeme rásť ako osoby, aby sme mali druhým čo ponúknuť

- ak ti stačí byť lenivým, priemerným, nemusíš byť v SOTO, nikto ťa nenúti, no potom sa netvár, ako že tam patríš...

- sme radi, že si v SOTO, ale sa potom snaž :-)
- naozaj sme radi, že si v SOTO, ale naozaj sa potom snaž :-))
- každý deň potrebuješ aspoň krátky čas na zastavenie „kým ťa doženie tvoja duša...“
- Dieci ako zrkadlo dňa: v čom sa mám zajtra zlepšiť, na čo dať pozor?
- nejde o škrupulantstvo, prehnané škrtačstvo, vyplňovačku, ktorou si splníš nudnú úlohu
- ide o výzvu plniť si každodenné maličkosti a tým rásť ako človek
- každý deň dostávame na to, aby sme sa o niečo snažili
 - tak to nepremárnime, čas sa nikdy nevráti

Teda naše Dieci je ako pomôcka,
skúška správnosti,
potvrdenie snahy.
Bez snahy Dieci „zavadzia“,
lebo ťa usvedčuje z lenivosti, nepoctivosti,
slabého nasadenia, flákania,
nezodpovednosti, priemernosti
- a toto ti snád' nestačí...

Niekoľko myšlienok na zamyslenie:

Kto veľa hovorí, zriedka uskutočňuje svoje slová. Múdry človek sa vždy bojí, aby jeho slová nepredstihovali jeho skutky.

Cesta k Bohu je cestou uzdravenia zranení, uzdravenia pohľadu na blížnych i seba a spoznanie svojej nedokonalosti.

Vôľa. – Veľmi dôležitá črta. Nepodceňuj maličkosti, pretože stálym sebazapieraním v malých veciach, ktoré nie sú nikdy malé ani bezvýznamné, zmocnie a zmužnie s Božou pomocou tvoja vôľa. Staneš sa predovšetkým pánom sám sebe, ale aj vedúcim, veliteľom a vodcom, ktorý ostatných povzbudí a strhne príkladom, slovom, múdrosťou i silou.

Prečo tím?

Tím zo štyroch ľudí urobí oveľa viac ako štyria ľudia osamote. Prečo? Pretože každý má svoje jedinečné miesto. A každý sa môže naplno sústrediť len na tú svoju úlohu, lebo na ostatné sa naplno sústredia iní členovia tímu. Na to je potrebná vzájomná dôvera.

1+1=3 Keď robia dvaja ľudia, každý osamote, jednu vec, každý do toho dá len to svoje. Keď sú títo dvaja v tíme, okrem toho, čo prinesie každý z nich, získajú aj to, čo vytvorí spoločne, to, na čo by osamote neprišli.

Osobný rast ako výzva

- základným predpokladom človeka, ktorý nechce zakrpatieť v priemernosti, je uvedomenie si, že potrebuje rásť
- nejde potom o jednorázovú záležitosť nejakého predsavzatia, ale o stálu každodennú snahu
- aby sme mohli rásť potrebujeme poznať seba samého, stretávať sa s druhými a komunikovať s Bohom
- prvým a dôležitým krokom je sebaopoznanie a uznanie svojich hraníc a tiež svojich darov
- aktivítka, ktorá nám pomôže pri hľadaní správneho pohľadu na seba a k sebaopoznaniu = každý napíše každému anonymne 3 dobré a 3 zlé vlastnosti; na konci dňa dostane každý účastník svoje spísané zlé a dobré vlastnosti (aspoň z pohľadu druhých); každý si to už môže spracovať a premeditovať, ako uzná za vhodné...

radosť
dobrá nálada
usmievavosť
optimizmus
chápavosť
spol'ahlivosť
rozhodnosť
zodpovednosť
presnosť
schopnosť organizovať
poslušnosť
pozornosť
vyrovnanosť
skromnosť
čestnosť
odvaha
úprimnosť
trpezlivosť
ochota
nezištnosť
priateľstvo
zhovievavosť
vd'ačnosť
poslušnosť
tvorivosť
dobrotivosť
láskavosť
vedieť byť citlivý
vedieť odpúšťať
vedieť sa rozdeliť
vedieť požičať
vedieť darovať
záujem uvažovať

egoizmus
pýcha
panovačnosť
závistlivosť
hnevlivosť
pomstychtivosť
posmeškárstvo
zvedavosť
pažravosť
tajnostkárstvo
klebetníctvo
klamárstvo
faloš – „herectvo“
pesimizmus
tvrdohlavosť
lenivosť
neopatrnosť
zmätkárstvo
nepresnosť
netrpezlivosť
nedôverčivosť
žiarlivosť
nespokojnosť
márnotratnosť
lakomstvo
odvrávačstvo
nevďačnosť
vzdorovitosť
nemravnosť
neúctivosť
zúfalstvo
ľahostajnosť
urážlivosť

KEDY SA KONEČNE ZMIERIŠ SO SEBOU?

Mnohí ľudia sú vnútorne nemohúci, priškrtení a vedú obmedzený a neúčinný život, pretože sa nikdy nezmierili sami so sebou, so svojimi hranicami a vlastnosťami...

Nemáš zdravie, ani vzdelanie, trápi ťa choroba, si škaredý, prekáža ti závažný charakterový nedostatok... Alebo tvoje rodinné prostredie ťa možno nepodporovalo a neposilňovalo, tvoji najbližší ťa nechápu, živoríš vo svojej práci, hoci by si mohol vykonať viac...

Skrátka, si *obmedzený* v sebe, okolo seba, a to ťa ponižuje. Priznaj si úprimne: nikdy si sa naozaj nezmieril s týmito hranicami. Chceš dôkaz? Často si myslíš: keby som bol zdravý, urobil by som... keby som mal otca, čo by ma chápal... keby... a vláčiš so sebou zlú rezignáciu, ktorú niekedy sprevádza aj žiarlivosť a nariekanie.

Často hovoríš: samozrejme, tamten to urobí, ale ja... keby som mal jeho rozum, jeho vzdelanie, jeho prispôsobivosť... keby... a v tvojom hlase sa ozýva hnev a trochu nevraživosti k sebe, k iným, k životu.

Dokiaľ naozaj neprijmeš svoje hranice, nebudeš môcť budovať nič solídne, lebo márneš čas túžbou po nástrojoch, ktoré sú v rukách iných, a pritom si nevšimaš, že aj ty máš, síce odlišné, ale takisto hodnotné. Nehľad' už na nástroje iných, pozri sa na svoje, vezmi si ich a pracuj.

Nepopieraj svoje hranice, to by bola katastrofa. Práve naopak, pozri sa im rovno „do tváre“, nepreháňaj, ale ani ich nepodceňuj. Ak na tom môžeš niečo zmeniť, prečo čakáš a nepustiš sa do toho pokojne a vytrvalo? Ak nič nez môžeš, prijmi ich. Nejde o to, aby si sklonil hlavu a „rezignoval“, ale aby si so vztýčenou hlavou povedal ÁNO. Ide o to, aby si sa nedal rozdrviť, ale aby si *znášal a obetoval*.

Upokoj sa, Boh ťa vidí a v jeho očiach nie si ani menší, ani menej milovaný ako ktorýkoľvek iný človek, ktorému závidíš. Oddaj mu svoju starosť, svoje trápenie a svoj žal... a väčšmi ver jeho moci ako svojej vlastnej schopnosti.

Tvoje hranice nie sú iba prekážkami, ale sú aj Božími smerovníkmi, čo ti vyznačujú cestu. Nevieš dobre rozprávať? Nie je to azda znakom toho, že máš predovšetkým počúvať? Si bojazlivý? Nemáš teda radšej prijímať, a nie sa vnucovať a získavať? Nie si intelektuál? Nemáš teda skôr nadanie na konkrétnu činnosť? atď...

Uznaj, prijmi a obetuj svoju obmedzenosť, ale aj svoje kvality. Máš aj tie. Považovať sa, čo do ľudských kvalít, za najnúdznejšieho zo všetkých, to nie je pokora, ale komédia alebo hlúposť. Uznať dary, ktoré nám Boh prideliť, nie je zlo. Pyšný je ten, kto si myslí, že si ich zaslúžil alebo získal vlastnými prostriedkami.

Ozajstne pokorný človek sa nebojí ničoho: ani seba samého, ani svojich kvalít, ani svojej nedostatočnosti, ani iných ľudí, ani vecí. Bojí sa Boha.

Keď dostaneš od priateľa dar, otvoríš balík, pozrieš doň, obdivuješ, ďakuješ. Nebeský Otec ti dal veľa darov. Často sa na ne neodvážiš ani pozeráť a tešiť sa z nich. Hráš sa na čnostného, a nie si ani len zdvorilý.

Tieto dary nie sú pre tvoj osobný úžitok. Sú pre iných a pre neho. Čím viac si dostal, tým zodpovednejší máš byť. Preto ak sa smieš niečoho obávať, nuž nie poznania svojich kvalít, ale toho, že ich vôbec nepoužívaš.

Netúž žiť životom iného, nie je na tvoju mieru. Naťahovať na seba život iného by bolo omylom. Nestaraj sa ani o úsudok iného. Prijme tvoju obmedzenosť, ak ju sám uzná. Povedz: Neviem. Nemám sily. Nerozumiem... A preukážeš inému službu, veď ľudia sa potrebujú zhovárať s takými, čo uznávajú svoje nedostatky, aby aj oni sami uznali svoje.

Buď sám sebou. Iní ťa potrebujú takého, akého ťa chcel mať Boh. Nemáš právo predstierať, hrať divadlo, pretože vtedy by si okrádal iných. Povedz si: čosi mu prinesiem, veď sa nikdy nestretol s takým, ako som ja, a nikdy sa už ani nestretne, lebo ja som jediný takýto exemplár, ktorý vyšiel z Božích rúk.

Istým spôsobom sme neúplní. Iba všetci ľudia spolu tvoria ľudstvo. Tvoje ohraničenie je výzvou, aby si sa spojil so všetkými ostatnými v láske.

Maj iba jedinú túžbu: byť naplno, bez škrtu, takým, akým ťa chce mať Boh... a budeš dokonalý.

LOS ANIMATOROS 2 :-)

Preventívny systém don Bosca

= láskavá prítomnosť medzi mladými a podpora radou, upozornením, povzbudením, napomenutím, dobrým príkladom (ako dobrý pastier, ktorý ide pred svojimi ovečkami a vedie ich)

Celý preventívny systém sa opiera o tri piliere – rozum, náboženstvo a láskavosť. A celá don Boscova výchova vychádza a smeruje k Bohu.

Rozum (múdrost')

1. pilier preventívneho systému

Rozum tu neznamená ani tak nejakú intelektuálnu výchovu, ale skôr múdrost', rozvážnosť, zdravý ľudský zmysel, rozum osvietený vierou.

Múdrosť ako dar, rozvíjaný skúsenosťou, ťa naučí:

- **myslieť dopredu:** dôkladne si pripravovať jednotlivé stretnutia a akcie, predvídať rôzne situácie a reakcie
- **myslieť súčasne, priebežne:** byť si vedomý, že v každom mladom človeku, aj zanedbanom, s nadobudnutými zlými vlastnosťami, je vnútorná schopnosť, aj skrytá túžba stať sa dobrým. (Animátor je optimista, alebo nie je animátor...) Musíme sa snažiť poznať a pochopiť mladého človeka v jeho konkrétnej životnej situácii. Dať mu možnosť prejavíť sa, uplatniť jeho vlohy a schopnosti (hra, zábava, šport, kultúra,...)
- **myslieť dodatočne, hodnotiť:** je to poklad nadobudnutých skúseností, ktoré hodnotíme sami pred sebou i s inými, porovnávame, zisťujeme chyby, nové možnosti,...

Náboženstvo (viera)

2. pilier preventívneho systému

= výchovu bez vzťahu k Bohu a bez nadprirodzených prostriedkov don Bosco považoval za podstatne obmedzenú

„Iba s vierou je človek schopný začať aj dokončiť veľké dielo skutočnej výchovy.“

Ide tu o praktickú vieru, alebo život viery, čiže všetko, čo viera predpokladá, čo vyžaduje, čo s ňou súvisí, čo z nej vyplýva a čím obohacuje. Pre vieru nie je určený ani čas, ani miesto. Tá preniká a pretvára všetko.

Modlitba: ide o modlitbu, ktorá je prejavom živej viery a vnútorného presvedčenia. Predpokladom k takejto modlitbe sú dostatočné vedomosti o Bohu a o viere. Musíme sa snažiť sami dobre modliť za nás i za druhých, najmä za tých, s ktorými sa stretávame, ktorých máme na starosti. Nie len za tých našich obľúbených, ale aj za tých, ktorí nám lezú na nervy. Aj to je o kresťanskej láske. Tých, ktorí ešte nechápu zmysel viery a modlitby, by sme sa mali snažiť motivovať k nastúpeniu na cestu viery. Aj vysvetľovaním, ale najmä osobným strhujúcim príkladom. A iným, ktorí už chápu podstatu viery, musíme pomáhať vieru upevňovať, dopĺňať, prehlbovať, zdokonaľovať až po svätosť. (Toto platí samozrejme v prvom rade aj o nás samých... :-)

Repertoár modlitieb má byť jednoduchý a solídny. Deti a mladých nemáme „preťažovať“ množstvom modlitieb. Skôr sa treba sústrediť na kvalitu a úprimnosť. Modlitby majú byť krátke, pestré, môžu byť spojené so spevom, plné radosti, optimizmu (je vhodné aj spoločné oduševnenie, citový zážitok).

Spoveď: don Bosco považoval spoveď za základ, pretože sa ňou formuje svedomie človeka. Odporúčal zaoberať sa témou spovede v príhovoroch, večerných slovkách a v rozhovoroch s mladými. Potrebujeme chápať zmysel a účinnosť spovede, aby sme sa vedeli dobre pripraviť na túto sviatosť a dobre si ju vykonať. A pomôcť k tomu aj ostatným.

Eucharistia: v tomto prípade ostáva v našich rukách len príprava (osobný príklad, vysvetlenie). V samotnej sviatosti už potom účinkuje priamo sám Ježiš Kristus (priame účinkovanie milosti). Don Bosco veril, že sväté prijímanie prináša postupnú zmenu života. Upozorňoval však na dva problémy, ktoré súvisia s prijímaním – chodenie len zo zvyku a ľudské ohľady (= nesloboda – keď idú druhí, musím ísť aj ja).

Mariánska úcta: don Bosco úctu k Panne Márii veľmi zdôrazňoval. V celom svojom živote sa riadil „vnuknutiami zhora“ – mával sny, v ktorých mu jeho „učiteľka“ dávala lekcie, ako má postupovať v práci s chlapcami „*nie bitkou, ale láskou... ,...chod' medzi nich..., hovor im o kráse čnosti a o odpornosti hriechu..., buď pokorný a odvážny...*“ Medzi prvkami mariánskej úcty môžeme nájsť ruženec, mariánske sviatky, návštevy pútnických miest, ...

V oblasti náboženstva a viery potrebujeme využívať prostriedky a metódy, ktoré sú príťažlivé a účinné pre tých mladých ľudí, s ktorými práve pracujeme. Život vo viere je dobrodružstvo a nie sucharina!

Láskavosť

3. pilier preventívneho systému

„Moji drahí, všetkých vás mám rád z celého srdca. Stačí mi, že ste mladí, aby som vás mal rád.“

„Preventívny systém, to je láska.“

Láskavosť patrí k metóde, k spôsobu, akým sa uskutočňuje celá výchova. Dáva úplne iné svetlo, účinnosť a pribojnosť všetkým prostriedkom, ktoré rozum a náboženstvo ponúkajú. Je trvalým vyjadrovaním trvalej lásky.

Niektoré prejavy don Boscovej láskavosti:

- úsmev, ktorý mu vždy pohrával na ústach, vždy nový, vždy iný, vždy pokojný
- prenikavý pohľad, ktorý nielen vidí, ale aj „hovorí“
- súhlasné alebo nesúhlasné pokývanie hlavou
- slovo, aj mlčanie
- ochota voči každému, ktorého stretne
- ochota dávať druhého na prvé miesto
- vedieť podať chlieb, spôsobiť radosť
- vedieť znášať chyby

Don Boscov prístup priťahoval, získaval, premieňal srdcia. Netreba však zabudnúť, že jeho prirodzená vychovávateľská láska, taká výrazná, korení v nadprirodzenej láske k Bohu a z nej čerpá odvahu a silu k nadmernej obeti, akú žiada plné nasadenie pre druhých.

Ako preukazovať lásku?

Don Bosco nám dáva jednoducho odpoveď – *„milujte ich.“*

Láskavosť predpokladá **silnú dávku sebaovládania:**

- potláčať v sebe hnutia hnevu, nepodliehať emóciám (keď náhodou musíš niekoho potrestať, nech je jasné, že to robíš len z nutnosti, nie z hnevu)
- vonkajšie milé spôsoby, pokojný, usmiaty výraz
- nemyslieť na krivdy, ktorých sa nám dostalo, premôcť urážku, nedať ju pocítiť

Je tu nutná **veľká trpezlivosť:**

- často pripomínať, upozorňovať, niekedy stále dokola (veľmi skoro sa zabúda na poriadok a disciplínu...)

Vedieť si **získať dôveru:**

- osobné príležitostné rozhovory (krátke, výstižné)
- záujem o to, čo iných zaujíma
- príjemné, prívetivé spôsoby

„Zbav sa všetkého strachu. Vieš, že ťa don Bosco má rád. Ak sa dopustíš nejakých maličkostí, to si don Bosco ani nevšimne. Ak vyvedieš niečo väčšie, odpustí ti to...“

Byť medzi nimi

- potrebujeme priestor, kde sa budeme pravidelne stretávať, čiže nejakú klubovňu, ihrisko, lúku, telocvičňu... priestor na stretnúť, hry, šport, oddych... a tiež môže byť blízko kaplnka, kde sa môžeme potom presunúť.

Animátor nie je dozorca, ktorí sleduje z vyvýšeného miesta, čo sa kde deje a čo ostatní robia. Je akoby jedným z ostatných a je tak ponorený do hry, ako keby ani nemal iné poslanie, alebo akoby naň zabudol. Pozornejšiemu oku však neujde, že väčšinou je dušou hier a aktivít. Ved' aj podstatou slova „animátor“ je: „ten, ktorý oduševňuje“, alebo „ten, ktorý oživuje“, alebo „ten, ktorý vedie druhých po správnej ceste – najmä svojim osobným príkladom!“

„Je lepšie, keď vás majú radi, ako keď sa vás boja.“

Don Bosco dal tejto prítomnosti meno **asistencia**.

Asistencia je v prvom rade **prítomnosť, ktorá je vnímaná z oboch strán** – animátor si dobre uvedomuje, na čo je tu prítomný a usiluje sa svoje poslanie splniť.

Ostatní zase prijímajú túto prítomnosť a vítajú ju (aspoň vo väčšine prípadov). A tak sa tu začína medziosobný vzťah, ktorý môžeme nazvať výchovou.

Asistencia má tiež zámer – **predchádzanie zlu** – či už fyzickému (úrazu), disciplinárnemu, či morálnemu – a to dvojakým spôsobom:

- očisťuje prostredie od všetkých negatívnych vplyvov a svojou prítomnosťou znemožňuje dopúšťať sa priestupkov (takýto „dozor“ však má podstatnú charakteristiku – je plný lásky!)

- slovom, príkladom a skutkom pomáha mladým ľuďom, aby sa v nich prebúdzali, rozvíjali a upevňovali všetky ich dobré vlastnosti

- umožňuje najširšiu možnosť poznať mladého človeka zo všetkých strán; ihrisko je jeden z najlepších informátorov

V preventívnom systéme rozoznávame disciplinárny priestupok od hriechu. Preto pri disciplinárnom priestupku môžeme byť omnoho zhovievavejší, môžeme ho občas múdro prehliadnúť z hľadiska na hravosť a ľahkomyselnosť detí. Disciplína je prostriedok, nie cieľ, a možno ju niekedy obetovať, keď chceme dosiahnuť väčšie dobro. Heslom sv. Filipa Neri, ktoré prebral aj don Bosco, bolo: „*Skáčte, kričte, robte čo chcete, len nehrešte!*“ Preto využívajme širokú možnosť skákať, behať a vykričať sa do vôle. Samozrejme v správnom čase a na právnom mieste :-)

Pri asistencii môžeme vidieť ešte jeden rozmer – animátor je tu aj svedkom a zvestovateľom Božej lásky. Má vzbudzovať dôveru, presvedčať ostatných, že jeho vzťahy k nim nie sú len taktické, úžitkové, ale trvalé, zásadné. A vlastne mladí ľudia sa aj tak nedajú len tak ľahko oklamať vzťahmi, ktoré nie sú autentické...

Aká má byť asistencia

Asistencia je pozitívna

Naša prítomnosť medzi mladými má byť činne výchovná, nie len pozorovateľská. Máme sa s nimi rozprávať, viesť ich pri každej príležitosti, dávať rady, láskavo napomínať. Animátor teda znemožňuje zlo tým, že sa stáva organizátorom, aktérom, dušou pohybu, činnosti, života, akýmsi skrytým režisérom...

Asistencia je láskavá

Láska nie je nejaké zmiernenie dozoru. Je to láska, ktorá chce a musí bdiieť. Nie dozor, ktorý sa tvári láskavo, ale láska, ktorá nemôže nevidieť, nesledovať, nezasahovať. Máme sa usilovať získať si lásku ostatných, aby nás mali tak radi, že by sa báli niečo robiť, čím by stratili našu lásku.

Asistencia je všeobecná, univerzálna

Animátor je vždy a všade asistentom, keď je prítomný medzi mladými, aj keď len prechodne alebo náhodne. Je dušou pohybu a života. A každý mladý človek je predmetom jeho pozornosti a lásky. Ani jedna ovečka sa nesmie stratiť. Ak niekto chýba, treba ho hľadať. „*Som tu úplne pre vás, vo dne aj v noci, ráno aj večer, kedykoľvek.*“

Asistencia je prispôsobená, odstupňovaná, odlišená

Asistencia musí byť odlišná podľa miesta – iná bude na ihrisku, či na výlete, kde je animátor takmer rovnocenným účastníkom hry, iná bude v škole, kde bdieme nad plnením povinností, a iná v kaplnke, kde máme asistovať predovšetkým príkladom ozajstnej prirodzenej zbožnosti.

Aj rozličné povahy našich mladých priateľov si vyžadujú rôzny a individuálny prístup ku každému z nich. Najväčšiu pozornosť treba venovať tým, čo majú problematickú alebo „zlú“ povahu.

Tiež je nutné odstupňovanie podľa veku – od úplnej fyzickej prítomnosti v detstve, cez vzrastajúcu spoluzodpovednosť a vzrastajúcu slobodu, cez prepájanie na vlastné svedomie, až postupne k úplnej samostatnosti a zodpovednosti za vlastné správanie.

Voľný čas - hra - zábava

Hovoríme o „využívaní“ voľného času, nie len o akomsi vypĺňaní, ktoré nemá ďaleko k „zabíjaniu“ voľného času, čiže k zabíjaniu času – času, ako možnosti k dobru.

Don Bosco hru povýšil na posväcujúci prostriedok pre mladých, popri práci, štúdiu a modlitbe. Uveril a potom sa aj presvedčil, že kde je hra, tam je radosť, a kde je radosť, tam nemôže byť hnev, nepriateľstvo, nenávisť, egoizmus, hriech... a tak sa stala hra, prinášajúca radosť, najviditeľnejším znakom aj prostriedkom preventívneho systému. Výchovný proces sa pri hre nielen často začína, ale získava sa tam aj dôvera, bez ktorej niet správnej výchovy.

Hrou sa rozvíjajú, ustálujú, koordinujú fyzické sily a schopnosti: zručnosť, odolnosť, pozornosť, odvaha, ale aj fantázia, vtip, vôľa, city... Rozumný animátor prijíma a využíva prirodzenú hravosť detí a vytvára si z nej prvoradého pomocníka pri výchove fyzických a duševných síl a mravných čností.

„Keď vidia, že ich máte radi v tom, čo sa im páči, keď sa zúčastňujete na ich detských záľubách, naučia sa vidieť lásku aj v tých veciach, ktoré sa im páčia menej, ako napr. štúdium, poriadok, sebaovládanie... a naučia sa aj tieto veci plniť s oduševnením a láskou...“

Najdôležitejšie cesty lásky

Milovať prvý

Animátor čaká, predchádza, robí prvý krok, má iniciatívu, usiluje sa mať rád to, čo majú radi mladí, dáva ich dobro na prvé miesto. Neviaže svoju animátorskú námahu na vďačnosť.

Láska úplná

Vzťahuje sa na celého človeka, na všetky jeho potreby. Od základných potrieb cez hodnoty, ktorých nedostatok mladí veľmi nepociťujú, až po záujem o ich spásu.

Láska pravá

Ide o hlboký ľudský cit, ktorý preniká všetky vzťahy. Pre túto lásku sa animátor podvolí znášať aj nedostatky, ťažkosti, nevďačnosť, vyrušovanie, nedbalosť ostatných. Láska má byť preukazovaná zrozumiteľným spôsobom – skutkami lásky (a milosrdenstva).

(K prameňom a následkom nepravej lásky patrí: žiarlivosť, hnevivosť, ctižiadosť, ohováranie, podceňovanie druhých, aby sme získali pre seba, pripútanie sa k jednému a zanedbávanie ostatných, nedostatok odvahy k napomínaniu...)

Láska animátora má byť jednoduchá, zdravá, triezva, bez prehnanej sentimentálnosti, pokorná, vynaliezavá...

Láska bezvýhradná

Otvorená pre všetkých, nikoho nevyklučuje. Venovať každému celú pozornosť, aj keď len na chvíľku - privítať, venovať sa, zaujímať sa, lúčiť sa... Žiada to stálu pozornú prítomnosť, stály pohyb, intenzívnejší krátky kontakt, sústredený možno do pár viet, v ktorých však musí byť celé srdce. Aby sa nikto necítil uprednostňovaný, nikto obchádzaný.

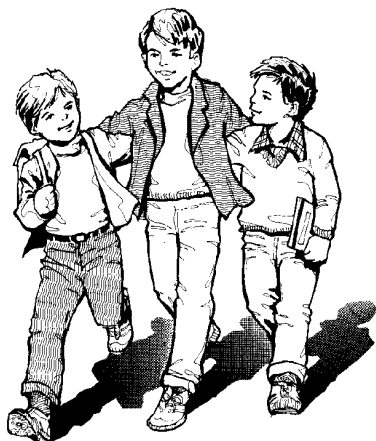
Láska oslobodzujúca

Láska, ktorá vychováva k samostatnej zodpovednosti, vysvetľuje, zdôvodňuje, prečo treba niečo robiť a niečo nerobiť, chce, aby mladí čím skôr prebrali zodpovednosť; aby si otužovali vôľu, aby sa učili rozhodovať; podporuje iniciatívu.

Cieľavedomou akciou animátora musí byť postupné posúvanie mladého človeka smerom k hodnotám ako takým, k zodpovednosti za vlastný život, za vlastný spôsob konania, aby sa z neho stal slobodný, nezávislý človek, ktorý bude schopný ísť vlastnou cestou.

Láska nadprirodzená

Na náročnú animátorskú lásku a na prekonanie jej úskalí nestačí obyčajná ľudská náklonnosť a sympatia, ani oduševnenie. Bez živej viery je ťažko sa na túto úlohu podujat'. Len oddanosť Bohu, svätosť, dáva silu milovať nezištne s obetavosťou, ktorá konzumuje celý život, dáva silu milovať čisto. Don Boscova láska nie je napodobiteľná bez svätosti. Bez lásky k Bohu sa nemožno vydať na namáhavú cestu preventívneho systému.

„Pre konanie dobra
treba trošku odvahy.“

don Bosco

Soto-chata štvrtá

Liptovská osada, september 2008

Téma: Pošli to ďalej

(16 účastníkov)

Ukl'udnenie

„Každý človek potrebuje priestor pre ticho, pre oddych, pre regeneráciu síl. Je to dobré, je to potrebné, je to príjemné. Ale... problém môže nastať, ak si začneš mýliť potrebu oddychu so svojou pohodlnosťou a lenivosťou. Vieš, že by si mohol a mal robiť niečo viac, ako robíš, ale sa ti nechce. Vieš, že na určitom mieste by si bol veľmi prospešný, keby si priložil ruku k spoločnému dielu, ale sa ti nechce. A hľadáš výhovorky, prečo sa to nedá....“

Sú ľudia, a určite takých poznáš, ktorí robia veľmi veľa pre druhých: môže to byť nejaký mladý človek, nejaký otec alebo mamina, nejaký kňaz, nejaký animátor... alebo aj ty. Ale sú tiež ľudia, a určite takých poznáš, ktorí sa flákajú, a nerobia skoro nič pre druhých: môže to byť nejaký mladý človek, nejaký otec alebo mamina, nejaký kňaz, nejaký animátor... alebo ty.

A často práve tí, ktorí skoro nič nerobia pre druhých, veľa rozprávajú.. o tom čo robia. Obkecávajú to minimum času, čo venovali druhým. Tí ostatní väčšinou o sebe tak veľmi nerozprávajú, lebo na to nemajú čas. Slúžia druhým. A možno o sebe a svojej činnosti ani nechcú veľmi rozprávať, pretože sa snažia o pokoru. Boh vidí, ľudské chvály sú často klamlivé.

Pointou tohto zamyslenia je vážna otázka: kde sa zaradíš ty?

Nenechávaj si svoj čas len pre seba. Pointou kresťanstva je aj – vedieť dávať. Najmä seba samého - druhým.

Témou tejto Soto-chaty je: Pošli to ďalej.

Pošli to, čo máš, čo vieš, čo si zažil, čo si pochopil, čo si dostal, pošli to ďalej. „Aj tvojimi rukami môžeš zmeniť svet!“

V programe bolo aj toto:

- Pohodička, ale...
- Konferencia pracovníkov jedálne
 - Prosím a ďakujem
 - Buď pripravený!
 - Telocvička
- Ranná meditácia v prírode
 - Videoprezentejšn
 - Ticho! Buď!
- Los Animátoros v minipraxi
- Review a jedna zmena za rok
 - atď....

Aktivitka „Let me show you“

Správny animátor má byť prirodzený a nemá sa hrať na nejakého namysleného suchára. A k takej prirodzenosti patrí aj vedieť si robiť zo seba srandu a vedieť sa zachovať recesisticky. Tak to skúsime v tejto aktivitke. A precvičíme si aj rytmické čítanie. A možno objavíme aj skrytý potenciál u niektorých z nás...

= všetci v kruhu, jeden je v strede („on“), rytmus je dobré udávať bongom (prízvučné doby sú texte zvýraznené) pri „one more time“ ten v strede ukáže na ďalšieho z kruhu a ten hneď nastupuje do kruhu „Let me...“, meno speváka/tanečníka môžeš dať hocijaké (na dve doby)

On: **Let me show you Michael Jackson!**

Oni: **What did you say?**

On: I say: **Let me show you Michael Jackson!**

Oni: **What did you say?**

On: I say: **U aaa u aaa u aaa u one more time!**

Aktivitka „Ešeke bum“

(búcha sa rukami do rytmu striedavo o nohy a o ruky = nohy „E“ ruky „šeke“ nohy „bum e...“ ruky „...šeke“ atď.) + výrazové variácie (hlas, výraz, postoj): normál, ticho, muži, ženy, pod vodou (ešeke blum...), pred latrinou :-)

On: Ešeke bum ešeke bum + Oni: ešeke bum ešeke bum

On: Ešeke bum ešeke bum + Oni: ešeke bum ešeke bum

On: Ešeke bum ešeke rag ešeke rag ešeke bum

Oni: ešeke bum ešeke rag ešeke rag ešeke bum

On: Ou jé + Oni: Ou jé

On: Ou rag + Oni: Ou rag

On: One more time...

Soto-chata piata

Lutiše, november 2008

Téma: Programátori

(12 účastníkov)

Môžeš si pripraviť dobrý program na stretko alebo chatu,
môžeš mať v počítači nainštalovaný dobrý program,
môžeš si spraviť dobrý denný program,
ale najdôležitejšie je,
aby si si vytvoril/a dobrý program života!
A aby si vedel/a, kde je tvoj cieľ...
Tvoj životný program závisí od tvojej zodpovednosti
- za seba, za spoločenstvo, za okolie.

V programe bolo aj toto:

- Čajovňa
- Križovatky ciest
- Shaun the Sheep
- eM-Dé-Óčka o zodpovednosti
- Blbnutie v snehu
- Vlastnosti dobrého animátora
- Cesta k cieľu

Mini-Duchovná-Obnova: O zodpovednosti (Abrahám)

... je veľá vecí, čo sa dejú okolo nás...

Aké sú možné postoje k veciam a ľuďom okolo mňa?

1. stále len kritizujem, som proti, nesúhlasím, nadávam
2. je mi to jedno
3. prijímam zodpovednosť a chcem niečo dobré spraviť

Gn 18,20-32

Preto Pán povedal: „Žaloba na Sodomu a Gomoru je veľká a ich hriech je veľmi ťažký. Zostúpim, aby som sa presvedčil, či naozaj tak robia, aká je obžaloba, čo došla ku mne, a či nie. Chcem to vedieť.“

Abraháмова prosba. - Mužovia sa potom odtiaľ obrátili a išli do Sodomy, kým Abrahám ostal ešte stáť pred Pánom. Tu Abrahám pristúpil bližšie a povedal: „Zahubíš azda spravodlivého spolu s bezbožným? Možno, že je v meste päťdesiat spravodlivých. Vari ich zahubíš, alebo radšej odpustiš mestu kvôli päťdesiatim spravodlivým, čo sú v ňom? Nech je ďaleko od teba, že by si takto robil, usmrcoval spravodlivého s bezbožným! Takto by sa rovnako vodilo spravodlivému i bezbožnému. To nech je ďaleko od teba! Ty, ktorý súdiš celú zem, nebudeš takto súdiť!“ Pán mu povedal: „Ak v meste Sodome nájdem päťdesiat spravodlivých, kvôli nim odpustím celému mestu.“ Abrahám však začal znova a povedal: „Hľa opovážil som sa rozprávať s Pánom hoci som len prach a popol. Možno, že do päťdesiat budú chýbať piati spravodliví. Zničil by si kvôli piatim celé mesto?“ On odpovedal: „Nezničím, ak ich tam nájdem štyridsaťpäť.“ A on mu ďalej hovoril: „A čo, keď sa ich tam nájde len štyridsať?“ On odpovedal: „Neurobím to kvôli štyridsiatim.“ Potom povedal: „Ach, nehnevaj sa, Pane, keď ešte hovorím. A ak sa ich tam nájde len tridsať?“ Odpovedal: „Neurobím to, ak ich tam nájdem tridsať.“ A zasa povedal: „Hľa, začal som hovoriť svojmu Pánovi: Čo bude, ak sa ich tam nájde len dvadsať?“ A on odvetil: „Nezahubím (ich) kvôli dvadsiatim.“ A ešte povedal: „Ach, nehnevaj sa, Pane, že ešte raz vravím. Ak sa ich tam nájde len desať?“ On odpovedal: „Nezahubím kvôli desiatim.“ Keď Pán dokončil rozhovor s Abrahámom, odišiel a Abrahám sa vrátil na svoje miesto.

1. ZODPOVEDNOSŤ ZA SEBA:

- moja spravodlivosť / môj hriech nie je len mojou vecou, ako to niektorí tvrdia
- ani tí hriešni, ale asi ani tí spravodliví si neuvedomili, ako ich stav ovplyvňuje a súvisí so záchranou alebo záhubou celého mesta; preto je dôležité riešiť svoje hriechy na svedení...
- sme údy Cirkvi = náš hriech (škodí), naša svätosť (pomáha k rastu)

- moja originalita je môj dar do spoločenstva, preto musím plávať proti prúdu; keď stratím svoju originalitu, svoju tvár, už budem zbytočný... (s prúdom plávajú často len zdochliny...)

„**Ak zmeníte seba, zmeníte svet,**“ povedala Panna Mária deťom pri zjavení vo Fatime.

Ako ja riešim veci? Moje postoje? V akých vzťahoch sa nachádzam? Aké sú tie moje vzťahy... , ktoré mi pomáhajú, ktoré sú pre mňa nebezpečné, indiferentné... A aký je môj postoj voči nim?... Ktorí sú moji blízky ľudia? Čo ma s tými ľuďmi spája?

2. ZODPOVEDNOSŤ ZA SPOLOČENSTVO

- číslo 10 je v Biblii najmenšie možné číslo spoločenstva, preto sa tam Abrahám zastavil, už nemohol ísť nižšie
- nikdy nie sám, ale spoločne (aj v Sodome a Gomore ide o spoločenstvo)
- rastieme spolu (Boh = spoločenstvo = Trojica; aj Ježiš vytvára spoločenstvo apoštolov)
- cudzí hriech (= mám zodpovednosť za spoločenstvo; ak nedám najavo nesúhlas, tak sa mi pridáva hriech)

Za čo cítim zodpovednosť a za čo nie v tomto našom spoločenstve? Aký je môj prínos do nášho stretka? Čo to znamená kráčať spoločne (plusy, mínusy)?

3. ZODPOVEDNOSŤ ZA OKOLIE

- vďaka tomu, že sa Abrahám prihovárал, sa volá prorok - ide mu o druhých

„Dobrý človek okolo seba nakreslí kruh a stará sa o ľudí v ňom: o svoju ženu a deti. Iní ľudia kreslia väčšie kruhy, ktoré obsiahnu aj ich súrodencov. A niektorí ľudia, sú veľkodušní k tomu, aby nakreslili kruh, ktorý obsiahne ľudí omnoho viac... Musíš sa sám rozhodnúť, či k nim tiež patríš....“

Spása Žiliny závisí aj od teba!

*„Tvoj životný program závisí od tvojej zodpovednosti!“
„ S rastúcou silou, rastie tvoja zodpovednosť.“*

Vlastnosti dobrého animátora:

+ podmienky

(animátor = človek, ktorý dáva ľuďom do pohybu; oduševňovateľ)

1. Vzťah s Bohom

= vzor pre ostatných, jeden krok pred ostatnými
+ žiť v milosti posväcujúcej

2. Zodpovedný (vo vzťahu k sebe, k spoločenstvu a okoliu) a vedomý si poslania

+ pravidelnosť = 1x za týždeň animátorské stretko
= 1x za mesiac duchovná obnova
= 1x za rok duchovné cvičenia

3. Veselý, láskavý, pokorný, ochotný, vnímavý, odvážny, trpezlivý, vytrvalý, vynaliezavý, úprimný,...

= pracuje na sebe, aby bol príťažlivý
= daruje sám seba druhým (svoj čas, záujem, lásku, vieru, nádej) = apoštolát
+ zvoliť si vlastný spôsob apoštolátu (služby)

Budovanie spoločenstva/partie

= dobrá atmosféra a priateľstvo
= opora + pocit prijatia
= spoločné zážitky
= nejaké spájadlo / spiritualita
= „naše veci“ / duch partie
= pocit zodpovednosti za spoločenstvo

Soto-chata šiesta

Poluvsie, máj 2009

Téma: Rozlet do neznáma

(11 účastníkov)

V programe bolo aj toto:

- Brzda a zranenia
 - Pád dôvery
- Nadšené raňajky
- Cesta sv. Pavla
 - Aeropág
- Záverečná hostina

Brzda

- pre náš osobný rast je potrebné zbaviť sa rôznych nedostatkov, chýb a zranení, ktoré ťaháme zo sebou a ktoré nás brzdia a zväzujú, no niekedy si to ani neuvedomujeme
- potom sa môžeme s radosťou pustiť do neznáma, do nových dní, kde sa môžeme stávať perfektnými ľuďmi, hudobníkmi a animátormi
- aby sme si lepšie uvedomili tieto brzdy, ktoré nás zväzujú, spomaľujú a znemožňujú nám správne sa rozhodovať, spravíme si jednu úvodnú aktivitu:

Zranenia

- 1. slepota a zlomená ruka (šatka; priviazaná ruka k telu)
- 2. nemota a odtrhnutá noha (nesmie hovoriť; noha k telu)
- 3. obe ruky zlomené
- 4. odtrhnutá noha a exém na ruke (sáčok na ruke)
- 5. zimnica a exém (kožuch, čiapka,...)
- 6. exém na oboch rukách a nemota
- 7. zlomená ruka a odtrhnutá noha

S týmito zraneniami pokračujeme v ďalšom programe, aby sme si reálne uvedomili, na základe týchto fiktívnych vonkajších „zranení“, že aj tie naše vnútorné zranenia, ktoré si nevyriešime, nás veľmi obmedzujú a brzdia v našom živote a v našich vzťahoch, a preto s tým treba niečo robiť...

Záverečná meditácia v stodole

- Ktorý svoj osobný problém nemáš vyriešený?
- Čo ťa na sebe najviac štvie?
- Ktorý hriech ťa najviac brzdí, chceš sa ho zbaviť?
- Chceš sa vyliečiť zo sebeckta, ktoré je tvojou veľkou brzdou?
- Dokážeš svoje chyby a zranenia odovzdať Bohu a začať nanovo a naplno?
- Dokážeš sa prijať?
- Dokážeš prijať svojich priateľov z ich chybami a zraneniami?
- Začni nanovo, začni naplno, začni z radosťou, lebo tvoj život má byť úžasný!!! ☺

Dôveruj sebe, priateľom a Bohu... pretože dôvera je podstata priateľstva a lásky...

Ďakujeme ti za tvoju osobu, ktorá je v SOTO a za to, že sa o niečo snažíš. Je to perfektné!

(Ale kludne sa môžeš snažiť viac... :-)

Modlitba ako stretnutie

Čo nie je modlitba?:

- Boh Automat - vhodím mincu a dostanem čo chcem. Modlím sa len preto, aby sa mi podarilo to, čo robím.
- Omieľanie, verklíkovanie formulovaných modlitieb bez niečoho vnútorného (bez zapojenia srdca). (Čau Janka, ako sa dnes máš?. Aké je dnes počasie, že? Ako si sa mala celý týždeň? V škole sa ti darilo? Jasne že ti kedykoľvek pomôžem. No a aký máš pekný účes...)
- Povinné cvičenie, ktoré musím vykonať, aby sa Boh na mňa nehneval.
- Záležitosť slabochov, ktorí nevedia zvládnuť životné ťažkosti, a preto hľadajú oporu inde.
- Bezpečnostné opatrenie, poistenie, keby po smrti predsa len niečo bolo...
- Harmančekový čaj, ktorý sa pije proti plochým nohám podľa hesla: „nepomôže, ani neuškodí“. (No, vieš, ja chodím na omšu, že prečo? No si predstav, že naozaj niečo po smrti bude....bola by škoda nevyužiť takúto možnosť....aj keď si vlastne myslím, že to je blbosť...ale človek nikdy nevie...)

Jediný skutočný dôvod pre modlitbu: "Pretože Boh je."

Sk2, 42 Vytrvalo sa zúčastňovali na učení apoštolov a na bratskom spoločenstve, na lámaní chleba a na modlitbách.

Ef 5, 19 Hovorte spoločne žalmy, hymny a duchovné piesne. Vo svojich srdciach spievajte Pánovi a oslavujte ho.

Ž 75, 2 Oslavujeme ťa, Bože, oslavujeme ťa a tvoje meno vzývame, rozhlasujeme tvoje skutky zázračné.

Ž 28, 8 Na vozy sa spoliehajú jedni, druhí na kone, ale my vzývame meno Pána, nášho Boha.

Ž 75, 10 Lež ja naveky chcem ohlasovať a ospevovať Boha Jakubovho.

Nadšené raňajky

Kyslé, znudené, znechutené a demotivované ksichty? Nie. Treba žiť s nadšením a zrazu pôjde všetko lepšie a príde aj motivácia + môžeme tak samozrejme motivovať aj druhých znudených...

= sú to obyčajné raňajky, ale s neobyčajným prístupom („ten čaj je úžasný!\", „môžeš mi podať tú perfektnú salámu?“, „máš dneska neobyčajne krásny účes“, ... a pod. :-)

Motivácia

Tvoja osobná motivácia:

- Prečo si sa rozhodol pre animátorstvo/službu?
- Pre koho to robíš?
- Kto ťa inšpiruje?
- Náš štýl má byť donbosco-saleziánsky! = veselosť, láskavosť, prítomnosť, nábožnosť, akčnosť

Motivovanie druhých:

- Osobný zápal a nadšenie, radosť, namotivovanie, atmosféra (nabaľovací efekt)
- Motivovať k účasti, k zapojeniu, ku hre
- Nabudenie lenivých a zaspateľných
- Oduševniť a potom trochu ustúpiť do úzadia
- Dobrá ponuka a program = robiť veci dobre a kvalitne
- Príťažlivé vystupovanie
- Vzájomná motivácia animátorov, podpora v atmosfére
- Mať na druhých čas, vedieť ho s nimi „zabíjať“
- niekedy sa nedá, no vždy a stále dookola sa snažiť... stojí to zato!

Cesta sv. Pavla

Akčný apoštol.

Sebavedomý občan: Od narodenia mal rímske občianstvo. Nechválil sa ním pred pohanmi (že je niečo viac ako oni). Využíval ho len pri svojej obrane pred krutým mučením (*Sk 16,37; 22,25-29*). Rímske občianstvo ho oprávňovalo i ku správe mesta. Rozhodne sa zúčastňuje správy jednotlivých cirkevných obcí.

Nie je samotár, má blízkych ľudí, má základňu. (*Sk 13,1-3 a 14,26*) Kresťania vkladali ruky na Pavla a Barnabáša. Vkladanie rúk pri modlitbe nad veriacich bol rabínsky zvyk. Pri zverovaní nejakého poslanca nejakému vyslancovi sa vkladali ruky. Ruky sa vkladali aj pri požehnaní: otec požehnával syna, a tak. Vkladanie rúk sa stalo v Cirkvi súčasťou obrady vysviacky diakonov a kňazov, aj vysluhovania sviatosti pomazania chorých.

Prvá misijná výprava apoštola Pavla nebola len dielom osobnosti Pavla, ale výsledkom tímovej práce:

1. ľudí, čo išli s ním, modlili sa s ním, rozprávali sa s ľuďmi – na prvej ceste Barnabáš, na druhej Sílas, Timotej a Lukáš, na tretej Lukáš a ďalší kresťania
2. ľudí, čo ostali v sýrskej Antiochii a modlitbou a pôstom podporovali misionárov.

Aj my potrebujeme Soto-partákov, aj Tété-partákov, Soto-stretká, Soto-obnovy. Sami nespravíme takmer nič. Ani dirigent, ani salezián.

Vzdelaný Gamalielov žiak, dokáže osloviť Židov. (Sk 13,14-43) Je inteligentný a vie argumentovať.

→ **ak nie si akčný, ľudí nezmeníš.** Je potrebné mať argument a potom treba aj silu argument podať, treba sa vedieť presadiť.

Pavol oslobodí dievča spod nadvlády otrokárov. Majitelia dievčaťa chytili Pavla a Sílasa, zariadili ich zbičovanie a uväznenie. **Pavol prijíma utrpenie** v prospech Božieho kráľovstva. Za šírenie Božieho kráľovstva trpel Pavol aj v Lystre. V Sk 14,8-20 sa píše, ako Pavol a Barnabáš rázne odmietli miestnu mytológiu i za cenu vlastnej smrti, za cenu kameňovania. A ovocie? Pavol v tomto meste našiel svojho najvernejšieho spolupracovníka – Timoteja, ktorý sa k nemu pripojí počas druhej misijnej cesty.

Pavol veľmi inteligentne **bojuje s racionalizmom** odmietajúcim vieru: Pavol v Aténach ohlasuje radostnú zvesť jazykom, ktorý dodnes je trvalý vzor pre inkulturáciu evanjelia a snahu o dialóg medzi vierou a vedou. Na druhej strane slúži nám ako vzor i v tom, že **pri akomkoľvek prispôbení sa dobe a kultúre nemôžeme zamlčovať podstatné pravdy našej viery, t.j. že Boh kvôli nám sa stal človekom, zomrel a vstal z mŕtvych.** Pavol tu napriek všetkému zaznamenáva azda životný neúspech. Pohanskí filozofi sú ochotní počúvať ho, kým jeho reč neprekračuje rozmer im známej náuky o Bohu. Zásadný myšlienkový rozchod nastáva pri ohlásení podstatnej kresťanskej kerygmy, teda udalostí Veľkej noci. Pavla zosmiešnia a nájde tu len zopár nasledovníkov. Stretáva sa v podstate s tým, čo je i v dnešnej dobe – s prepiatym racionalizmom.

Pri celkovom hodnotení reči v aeropágu musíme obdivovať Pavlovu znalosť gréckej filozofie a kultúry a maximálne priblíženie sa myšlienkovému a pojmovému svetu svojich poslucháčov. Avšak Pavol pritom nezachádza do žiadneho lacného kompromisu, ktorým by relativizoval pravdu. Vo svojom odvážnom pokuse zúžitkovať pohanskú filozofickú múdrosť pre vec evanjelia vie veľmi dobre rozlišovať. Radšej prijme neúspech, ako by zamĺčal podstatné fakty kresťanskej radostnej zvesti. A to je obdivuhodné.

Aj my si dajme pozor, aby sme pri kvalite hudby nezabudli odovzdávať vieru. Nesmie sa stať, že za mesiac naučíme niekoho v orchestri lepšej technike hry, lepšej súhre s celým orchestrom a zabudneme na modlitbu, na kamarátsky rozhovor o všeličom, a aj na rozhovor o prežívaní viery.

Pavol **osloví nielen jednotlivcov, ale aj dav** ľudí: Pápež Ján Pavol II k udalosti v Aténach povedal: „Aeropág vtedy predstavoval kultúrne centrum vzdelaného národa; dnes sa môže stať symbolom pre nové oblasti, v ktorých má byť evanjelium hlásané.“ (Predovšetkým svet komunikačných prostriedkov, ale i úsilie o mier; ľudské práva; povznesenie ženy a dieťaťa, atď). Je dôležité aj otvoriť sa médiám, písať články do novín, hľadať cestu do regionálnej TV...

Pavol **vie zapojiť aj ďalších do animácie** druhých: Manželia Priscilla a Akvila boli už kresťanmi skôr. Presťahovali sa do Korintu. Tu stretli Pavla. Pracovali s ním, mali to isté zamestnanie. Potom sa presťahovali do Efezu, kde priviedli k plnému prijatiu Krista veľmi vzdelaného alexandrijčana Apolla, jednu z osobností mladej Cirkvi. Potom sa presťahovali do Ríma a potom ešte raz do Efezu. Všade sa v ich dome schádzala Cirkev na bohoslužby. Počas Pavlovho zajatia mu veľmi pomáhali.

Snažte sa aj vy komunikovať s rodičmi iných detí. Pozvať ich k spolupráci. Nebojte sa otvoriť ústa, keď čosi pre deti potrebujete. Odviezť autom, sladkosti, fixky... Nebojte sa pozvať aj vašich spolužiakov, aj šikovných mladších z orchestra k spolupráci (príprava stanoviska, prehrávky s nejakou novou orchestráčkou = nemusíte všetko robiť sami).

Boh volá Pavla do Európy → Pavlove **cesty** z Antiochie sú rozletom animátora do neznáma. Určil si len smer, aj to mu Boh pomenil a šiel. **Animátor je človek povoláný Bohom.** (18,9-11)

Staňme sa pre decká z orchestra a oratka animátormi nových ciest. Zakčnime svoje animátorstvo!

Videli sme, že život apoštola Pavla bol rozletom do neznáma. Stávajme sa Pavlami - Pavlami chalanmi a Pavlami dievčatami. Nebojme sa pustiť do neznámych vecí. **Staňme sa akčnejšími!**

Pár dôležitých otázok (aj ako príprava k spovedi)

- Aké je moje sebavedomie kresťana, sebavedomie soťáka?
- Záleží mi na ostatných soťákoch? Akým členom soto-stretka som? (oznámkuj sa...)
- Poznám základy svojej viery v Boha? Dokážem ich obhájiť? Dokážem pozývať druhých k lepšiemu vzťahu k Bohu?
- Viem o problémoch detí a mladých ľudí v mojej sekcii? Hovorím s nimi o tom? (Mladí potrebujú vyrozprávať svoje problémy, aj ty im môžeš ponúknuť priateľstvo, ktoré vie počúvať...)
- Môj život je plný školských a rodinných povinností. Viem zniesť ešte navyše záťaž z mnohých povinností vyplývajúcich zo sota? Nestrácam chuť?
- Rozprávam o viere s „neveriacimi“? Uvažujem nad tým, ako pomôcť zablúdeným ovečkám Kristovho stáda?
- Nie som uzatvorený/á pred časopismi, TV, netom? Prispievam niekam aktívne?
- Zapájam druhých do šírenia dobra v orchestri?

Aeropág

= prejav na tému: Vyčistíme Rajčanku, Dajme hodinu deťom aj v našej firme, Prestaňte chovať domáce zvieratá, ďalšie si zvolte sami... Je 10 minút na prípravu. TÉTÉ je porotou, ktorá si robí poznámky z troch oblastí:

1.) nadšenie rečníka, 2.) sila argumentov – či nie sú nepodstatné, či sú zvolené skutočne dobré fakty, 3.) či volí správnu reč pre skupinu ľudí, ktorú si vybral, a pod. Porota si potom sadne na rečnícky pult a každý povie svoje (ako pri Superstar)

- časté chyby prejavu: suché, bez záujmu, nejasná hlavná téma/myšlienka, bojzlivý hlas alebo postoj, slabá gestikulácia, čítanie z papiera, nedvíhanie očí k ľuďom, málo akčné, nepresvedčivé, monotónny hlas, málo dynamiky, otrepané frázy, neautentické, bez úsmevu, nepresvedčivé, ...

Dôležitosť jasu a údivu

- aj v roku 1999 Boh vedel, že tu budeš (na tejto chate)...
- aj v roku 1989 (pred 20 rokmi) Boh vedel, že tu budeš, taký aký si, taká aká si...
- Boh pozná tvoje meno a zaujíma sa o teba!

Pre Boha si práve ty dôležitý!

(Žalm 8)

„Pane, náš Vládca, aké vznešené je tvoje meno na celej zemi! Tvoja veleba sa vznáša nad nebesia. Z úst nemluvniat a dojčeniec pripravil si si chválu naprotiveň svojim nepriateľom, aby si umlčal pomstivého nepriateľa. Keď hľadím na nebesia, dielo tvojich rúk, na mesiac a na hviezdy, ktoré si ty stvoril: **čože je človek, že naň pamätáš, a syn človeka, že sa ho ujímaš? Stvoril si ho len o niečo menšieho od anjelov, slávou a ctou si ho ovenčil a ustanovil si ho za vládcu nad dielami tvojich rúk. Všetko si mu položil pod nohy: ovce a všetok domáci statok aj všetku poľnú zver, vtáctvo pod oblohou a ryby v mori i všetko, čo sa hýbe po dne morskom. Pane, náš Vládca, aké vznešené je tvoje meno na celej zemi!**“

- Ak sa niečím nenecháš nadchnúť, ťažko tým zaujmeš iných... (apoštolát)
- Ak sa nenadchneš láskou, asi nebudeš robiť to čo robíš z hĺbky srdca, ale povrchno...(služba)
- Ak sa nenadchneš Bohom, ťažko ťa začne zaujímať osobne... možno ho budeš brať len ako doplnok k tomu, čo robíš... (modlitba ako stretnutie s Bohom)

Hymnus na lásku

„Láska je trpezlivá, láska je dobrotivá; nezávidí, **nevypína sa, nevystatuje sa, nie je nehanebná**, nie je sebecká, nerozčuľuje sa, nemyslí na zlé, neteší sa z nepravosti, ale raduje sa z pravdy.“ (1 Kor 13)

- **nevypína sa** = (nevyvyšuje sa, neoslavuje seba samého) - nepotrebuje dokazovať vlastné kvality. Je pokorná, lebo vie, že sa nemôže ponúknuť inak ako dar.
- **nevystatuje sa** = (nenadúva sa) - lebo láska s nadradenosťou a hrubosťou sa premieňa na pýchu.
- **nie je nehanebná** = nespráva sa tak, aby sa druhý cítil zahanbený - láska vystupuje so šarmom (takt a slušnosť).

Láska je vynaliezavá... :-)

Témy a materiály zo Soto-stretiek

Stúpanie na vrchol

Ďaleko na vyprahnutom Juhozápade stojí indiánska osada a za ňou sa z púšte týči vysoká hora. Vyliezť na túto horu znamenalo veľký čin, a tak všetci chlapci z osady túžili, aby sa o to mohli pokúsiť. Jedného dňa im náčelník povedal: „Chlapci, dnes sa všetci môžete pokúsiť vyliezť na horu. Vyrazte po raňajkách a choďte každý tak ďaleko, ako len dokázate. Keď budete unavení, vráťte sa a každý z vás mi prinesie vetvičku z toho miesta, kam až došiel.“

Vydali sa na cestu plní nádeje a každý cítil, že určite dorazí až na vrchol. Ale čoskoro sa šuchtavo vrátil prvý chlapec a natiahol k náčelníkovi ruku, v ktorej držal kaktusový list. Náčelník sa usmial a povedal: „Milý chlapče, ty si sa vôbec nedostal k úpätiu hory; ani si neprešiel púšť.“ Neskôr sa vrátil druhý chlapec. Priniesol šalvióvu halúzku. „Prišiel si až na úpätie hory,“ povedal náčelník, „ale hore si nestúpал.“

Ďalší chlapec mal vetvičku lindy. „Dobre,“ povedal náčelník, „ty si sa dostal až k prameňom“. Potom prišiel chlapec s trňovou vetvičkou. Keď ju náčelník uvidel, usmial sa a povedal: „Ty si stúpал hore, dostal si sa až k prvej kamennej suti.“

Popoludní dorazil chlapec s cédrovou vetvičkou a stavec vyhlásil: „Podal si dobrý výkon, dostal si sa až do polovice hory.“

O hodinu neskôr prišiel chlapec s vetvičkou kosodreviny. Tomu náčelník povedal: „Výborne! Ty si vystúpал až k tretiemu pásu, mal si za sebou tri štvrtiny výstupu.“

Slnko už stálo nízko, keď sa vrátil posledný. Bol to vysoký krásny chlapec vznešenej povahy. Prichádzal k náčelníkovi s prázdnyimi rukami, ale oči mu žiarili: „Môj otče,“ povedal, „dostal som sa tam, kde neboli žiadne stromy – nevidel som žiadne vetvičky, ale uzrel som Žiariace More.“ Aj starcova tvár sa rozžiarila, keď slávnostným hlasom hovoril: „Vedel som to! Keď som ti pozrel do tváre, vedel som to. Ty si sa dostal až na vrchol. Nepotrebuješ žiadnu vetvičku. Je to napísané v tvojich očiach, zvoní to v tvojom hlase. Pocítil si nadšenie, môj chlapče, videl si nádheru hory...“

Čo znamená stúpať na vrchol? Doterajšia cesta ťa snád' trochu zocelila a naznačila smer. Teraz treba vydržať a zvládnuť cestu tam hore, k oblakom, v ktorých sa strácajú vrcholky hôr. Dôveruj si, všetky prekážky zvládneš, len treba ešte viac rozvinúť doteraz získané schopnosti. To je vlastne zmyslom tvojej cesty. Nájst' a ukázať, čo je v tebe. Rozvíjať sa po všetkých stránkach. Naučiť sa prekonávať úskalia a problémy a vytrvať až k cieľu. Pamätaj, že na ceste nie si sám. Pomáhaj mladším dostať sa vyššie. Buď im dobrým vzorom, aby aj oni chceli pokračovať.

Vydávaš sa na náročnejšiu cestu k cieľu a záleží len od teba, či sa k nemu priblížiš. Čaká ťa dlhá cesta človeka, na ktorej sa všetko odvíja od vzťahov - k sebe, k iným a k Bohu. Na túto cestu sa môžeš vydať len vtedy, ak ti nechýba odvaha... Ale pozor, nie je ťažké začať, ťažké a hrdinské je vydržať až do úspešného konca... a tam to určite bude stáť za to! :-)

- všetko krásne najprv rastie v skrytosti, aby potom v plnej sile a kráse zanechalo vo svete hlbokú a plodnú brázdou...
- je v tebe niečo skryté, niečo úžasné, čo čaká na vzrast, neboj sa rozvinúť svoje dary...
- neboj sa meniť, rozvíjaj sa, hľadaj, odpúšťaj (aj sám sebe)...
- ži naplno, ale so srdcom a rozumom...
- hľadaj lásku - ten, kto dáva, dostáva najviac!...
- neboj sa! Odvaha je kľúčom k zmene...
- rob správne rozhodnutia - tvoj život je v твоjich rukách, ostatní môžu poradiť, ale nemôžu rozhodnúť za teba...
- nehľadaj šťastie sám pre seba, lebo ho nenájdeš... rob druhých šťastnými a tak dosiahneš šťastie aj ty!...
- a nezabudni na úsmev :-)

Môj obraz Boha

Od obrazu Boha v našom vnútri sa vyvíja celé naše náboženstvo (ak mám nesprávnu predstavu o Bohu, celé moje kresťanské správanie, kresťanský život môže byť nesprávny, pomýlený, falošný, oničom...)

Kontrolná otázka: „Boh ťa vidí.“

- pociťuješ pri tom nepokoj, strach, obmedzovanie...?
- pociťuješ pri tom pokoj, dôveru, istotu...?

Aký je môj obraz (moja predstava) o Bohu?

- Boh policajt, ktorý ma kontroluje a čaká na chyby a pády, aby ma potom potrestal? („buď dobrý, lebo pánbožko ťa potrestá...“ prvá myšlienka po hriechu...náboženstvo strachu...)
- Boh, ktorý ma má na háku, nemá čas alebo dôvod sa so mnou zaoberať?
- Boh, ktorého nepotrebujem, načo?
- Boh, automat na moje túžby, vhodím prosbu a vypadne mi to, čo chcem?
- Boh, neúprosný sudca, čo vykonám, za to budem súdený a možno odsúdený?
- Boh, ktorý aj tak neexistuje?
- Boh, otec, ktorý miluje svoje deti... ?

Naša predstava o Bohu je často falošná. Ako je to možné? Táto predstava o Bohu je často len našou vlastnou projekciou - pozri sa na svoje vzťahy v škole, v rodine, v spoločenstve, na vzťahy s priateľmi, súrodencami, rodičmi, na tvoju komunikáciu s druhými, na tvoju snahu byť nad druhými... no a potom nedokážeš uveriť tomu, žeby náš Boh bol tak láskavý a nekonečne dobrý, keď my toho nie sme schopní a je to pre nás nepredstaviteľné...

Vo svätom písme je Boh predstavený na mnohých miestach ako otec, ktorý nás nesmierne miluje... a odpúšťa! Vždy a za každých okolností. Preto nás stvoril a preto nám po páde odpúšťa. Veď kresťanský znak - kríž - je znakom lásky, sebadarovania, odpustenia a víťazstva - nad hriechom, smrťou a beznádejou.

Ako vnímaš kresťanstvo? Je to pre teba náboženstvo lásky? Je tvoj vzťah k sebe, druhým a Bohu kresťanský? Máš rád seba, druhých, Boha a dokážeš sebe a druhým vždy odpustiť?

Boh = otec, ktorý miluje a odpúšťa = kresťanstvo je o láske a odpustení = tvojim poslaním je milovať (seba, druhých a Boha) a odpúšťať (sebe a druhým). Vždy, za každých okolností, každý deň, stále! Držím prsty :-)

Tvoj život = ži naplno svoje povolanie, miluj, odpúšťaj. Tak budeš šťastný/á a dosiahneš spásu.

Život je o vzťahoch

– každý deň sa musíš snažiť zlepšovať svoj vzťah k Bohu, ľuďom a sebe.

Vzťah k Bohu

K Bohu nejdeme krokmi, ale láskou. (sv. Augustín)

Láska je predovšetkým modlitba a modlitba je ticho. (Exupéry)

Modlitba, ktorá nepremieňa človeka, nie je dostatočne dobrá. (A. Dermek)

Modlitba: je to čas svätých dôverností a pevných rozhodnutí. (J. Escrivá)

Držme sa jednoduchých modlitieb, ale konajme ich vytrvalo. (don Bosco)

Nohami kráčajte po zemi, ale srdcom buďte v nebi. (don Bosco)

Je veľmi potrebné, aby sme boli presvedčení, že Boh je stále pri nás (...) po našom boku. A je tu ako milujúci Otec. Každého z nás miluje viac, než ako môžu všetky matky sveta milovať svoje deti; pomáha nám, radí nám, požehnáva nás – a odpúšťa nám. Musíme byť naplnení a presiaknutí myšlienkou, že Boh je náš Otec, náš skutočný Otec, ktorý je zároveň pri nás i na nebesiach. (J. Escrivá)

Vzťah k druhým

Láska chce byť vyjadrená. (Charles de Foucauld)

Úmysel milovať ešte sám o sebe láskou nie je. Rozhodujú skutky. (M.S. Peck)

Láska, ktorá sa bojí zriekania ešte nie je pravá. (A. Dermek)

Láska, ktorá nevie odpúšťať, nie je pravá. (L. Simajchl)

Milovať znamená mať v srdci miesto pre každého. (Marian Szulowski)

Láskavosť je viditeľný strom, ktorého neviditeľným koreňom je láska. (A. Dermek)

Láskavosť v reči, v práci a upozorňovaní získava všetko a všetkých. (don Bosco)

Vzťah k sebe

Tí, ktorí sú sami so sebou spokojní, majú zlý vkus. (Balzac)

K výšinám veľkosti vedie ťažká cesta. (Seneca)

Hrdina je ten, kto vydrží. (Langbehn)

Byť dobrý nespočíva v tom, že sa nepreviníme, ale v tom, že sa chceme napraviť. (don Bosco)

Talent je odvaha začínať stále znovu. (A. Honegger)

Máš len jednu dušu. Ak ju zachrániš, zachrániš všetko. Ak ju stratíš, stratíš všetko navždy. (don Bosco)

Je dôležité zachovať si svoju vlastnú identitu. Je to náš jedinečný dar pre druhých, jedinečný v celom vesmíre. (P. Rosso)

Je dôležité, aby tieto tri životné vzťahy boli rozvíjané paralelne a v rovnováhe, pretože tieto vzťahy sa navzájom ovplyvňujú a sú prepojené:

- ak budeš rozvíjať len vzťah k Bohu a vykašleš sa na druhých a na svoj osobný rast, budeš len obyčajný svätuškar, ktorý nepochopil, o čo v kresťanstve ide...

- ak sa budeš len venovať druhým a vykašleš sa na Boha a na svoj osobný rast, budeš len aktivista, pravdepodobne neschopný aktivista...

- ak budeš len mazať na svojom osobnom raste a vykašleš sa na Boha a na druhých, staneš sa pyšným egoistom, ktorý si bude vytvárať sám pred sebou karikatúru úžasného človeka...

Čo nám radí Písmo

Rim 13, 3-21

Mocou milosti, ktorú som dostal, hovorím každému z vás, **aby si nik nemyslel o sebe viac, ako myslieť treba**, ale **zmýšľajte triezvo, každý podľa stupňa viery, aký mu udelil Boh**. Lebo ako máme v jednom tele mnoho údov, ale všetky údy nekonajú tú istú činnosť, tak aj my mnohí sme jedno telo v Kristovi a jednotlivo sme si navzájom údmi. **Máme rozličné dary podľa milosti, ktorú sme dostali**: či už **dar prorokovať** v súlade s vierou, alebo **dar slúžiť** v službe, alebo **učiť** pri vyučovaní, či **povzbudzovať** pri povzbudzovaní. **Kto teda dáva, nech dáva nezištne, kto je predstavený, nech je starostlivý, kto preukazuje milosrdenstvo, nech to robí radostne.**

Láska nech je bez pretvácky. Nenávidte zlo, lipnite k dobru. **Milujte sa navzájom bratskou láskou, predbiehajte sa vzájomne v úctivosti, v horlivosti neochabujte, buďte vrúcneho ducha, slúžte Pánovi. V nádeji sa radujte, v súžení buďte trpezliví, v modlitbe vytrvalí**. Majte účasť na potrebách svätých, **buďte pohostinní**. Žehnajte tých, čo vás prenasledujú - žehnajte a nepreklínajte! **Radujte sa s radujúcimi, plačte s plačúcimi!** Navzájom rovnako zmýšľajte; a **nezmýšľajte vysoko, ale prikláňajte sa k nízkym. Nebuďte múdri sami pre seba.**

Nikomu sa neodplácajte zlým za zlé; **usilujte sa robiť dobre pred všetkými ľuďmi. Ak je to možné a závisí to od vás, žite v pokoji so všetkými ľuďmi**. Nepomstite sa sami, milovaní, ale ponechajte miesto hnevu; veď je napísané: „*Mne patri pomsta, ja sa odplatím,*“ hovorí Pán. Ale keď bude tvoj nepriateľ hladný, *nakŕm ho, keď je smädný, daj mu piť, lebo tým, že to urobíš, žeravé uhlie mu nahrnieš na hlavu.* Nedaj sa premôcť zlu, ale **dobrom premáhaj zlo.**

Pokoj v srdci

- Urobiť zem obývateľnou pre všetkých, nech sú blízko, či ďaleko – to je jedna z krásnych stránok evanjelia, ktoré máš napísať svojím životom.
- Pokoj v tvojom srdci skrášľuje život ľuďom, ktorí sú okolo teba.
- Pokoj v srdci je nosným trámom vnútorného života, podopiera nás pri výstupe k radosti.
- Perly evanjelia, pokoj a radosť, môžu zaplniť priepasti úzkosti.
- Radosť žasne. Nato, aby zažiarila, potrebuje celú našu bytosť. Spočíva v priezračnosti tichej lásky.
- Život toho, kto miluje a zabúda na seba, je plný pokojnej krásy. Každé priateľstvo predpokladá vnútorný boj. A niekedy kríž vnáša svetlo do bezodnej hĺbky lásky.
- V priezračnosti lásky spoznaj jednoducho svoje chyby a nezdržiavaj sa pohľadom na smietku v oku svojho brata.
- Nechaj sa preniknúť duchom blahoslavenstiev: radosťou, jednoduchosťou, milosrdenstvom.
- Svojím odpustením Boh ukrýva našu minulosť do Kristovho srdca a prináša úľavu pre naše skryté rany. Kto môže povedať Bohu všetko, čo nás v živote ťaží a väzní pod bremenom odsúdenia, rozjasní sa, čo je temné v nás. Vedieť, že sme Bohom vypočutí, pochopení a že nám odpúšťa, je jedným z prameňov pokoja... a uzdravenie srdca je blízko.
- Pamätaj na túto jasnú skutočnosť evanjelia: Ty druhých vedieš ku Kristovi predovšetkým svojím životom.
- Znova a znova odpúšťať, to je najväčší prejav lásky.

Animátor, ktorý to nepochopil

„Je úžasné, ak niekto niečo robí pre druhých.“

„Pre rast je potrebné jesť. Ale ak len jeme a nespálujeme energiu, jedlo stráca pozitívny efekt a naberá negatívny - lebo tučnieme. A tak to je aj v živote. **Človek nemôže rásť ako osoba, ak neslúži**, pretože mu chýba priestor pre spaľovanie tej energie, ktorú prijal - skrátka tá energia nemá efekt a už človeku ani nechutí jesť, prestáva chápať význam jedla (ako nástroja pre plnohodnotný život) a začína ho chápať ako nástroj pre uspokojovanie "svojich potrieb", "svojich chůtok" - nie ako prostriedok k tomu, aby mohol dávať a dostávať iné, oveľa väčšie dobré.

Ak nedokážete vidieť dôležitosť služby - tá je potom pre vás otravou a zviazaním, namiesto možnosti k rozvoju.“

(R. Cantalamessa)

Typológia divných „animátorov“

Pozor! Každý z nás sa niekedy nakláňa k niektorému typu „divného animátora“. Ak objavíš na sebe príznaky divno-animátorskej choroby, začni radšej hneď pokorne s nápravou...

1. Animátor demotivátor

- svojim prístupom, rečami a výrazom ostatných len demotivuje k neúčasti na stretnutiach alebo k znechuteniu

= nepochopil, že animácia znamená oduševňovanie...

2. Animátor namyslený pako

- myslí si, že zjedol všetku múdrosť sveta, že má najväčšie skúsenosti, alebo že patrí do najúžasnejšej animátorskej skupiny, a dáva to svojim nadradeným vystupovaním ostatným pocítiť

= nepochopil, že animátorstvo je služba a služba bez pokory je fraška...

3. Animátor šplhač kariérista

- chce byť animátorom, lebo je to dôležité pre jeho imidž pred ostatnými a ponúka sa mu tak vodcovská kariéra, ktorá umožňuje mať tiež nad druhými určitú moc

= nepochopil, že animátorstvo je o láske a o čase, ktorý venujeme druhým, a nie o sebeckej sebarealizácii...

4. Animátor šašo

- len sa pred druhými stále predvádza, aby ho obdivovali

= nepochopil, že animátor má nasmerovať druhých, aby obdivovali najmä vzory, myšlienky a ideály, ktoré im ponúka, a on sám má ustupovať do úzadia...

5. Animátor duch

- nejako ho nie je vidno, neprišiel, zabudol prísť, nestihol prísť...

= nepochopil, že animátorstvo znamená v prvom rade - byť prítomný...

6. Animátor hltáč sebec

- naberá všetky vedomosti, chodí na animátorské stretká, duchovné obnovy a... nič; žiadny efekt pre druhých

= nepochopil, že byť animátorom znamená - byť tu pre ostatných...

7. Animátor (môžeš kludne doplniť svoje postrehy :-)

PS:

Ďakujem ti za to,
že sa budeš spolu s nami stávať postupne
dobrým animátorom! :-)

Rozhodnutia v našom živote

Každý z nás sa musí v živote rozhodovať. Sú to naše každodenné malé rozhodnutia, ale občas nás čakajú aj veľké životné rozhodnutia, ktoré sú dôležité a preto ťažké. Niekedy sa musíme rozhodnúť pre jednu cestu a ostatné vynechať, rozhodnúť sa pre jednu vec a druhú vypustiť, rozhodnúť sa pre jedného človeka a iného opustiť, rozhodnúť sa pre jedno životné povolanie a ostatné prenechať iným.

Vedieť sa správne rozhodovať je veľké umenie a múdrosť, ktorej sa človek postupne učí.

Pokúsím sa tu načrtnúť zopár rád, ako postupovať pri našich osobných rozhodnutiach. Nie je tu komplexný postup, ktorý ani nie je možný, pretože každý človek je iný a iné sú aj okolnosti a podmienky. No snáď ti aspoň niektoré rady poslúžia a pomôžu v tvojom osobnom rozhodovaní.

TRI DIMENZIE VZŤAHOV

Život je o vzťahoch, ak sa nejaký vzťah zanedbá, človek nežije plnohodnotný život a nedosiahne životné naplnenie. Pri rozhodnutiach je potrebné brať do úvahy aj to, či je tvoj „vzťahový trojlístok“ rozvinutý v každom smere. Tu sú tri hlavné vzťahy:

- **vzťah k sebe** = mať čas na seba (štúdium, osobný rast, záujmy, oddych, ...)
- **vzťah k druhým** = mať čas na druhých (práca, rodina, služba, pomoc, ...)
- **vzťah k Bohu** = mať čas na Boha (modlitba, duchovný a náboženský život, ...)

TRI KROKY K CIEĽU

Pri rozhodovaní musíme mať vždy pred očami cieľ, ku ktorému chceme smerovať, musíme poznať spôsob, ako sa k cieľu chceme dostať a musíme poznať svoju motiváciu, prečo chceme práve toto a nie to druhé (motivácia môže byť aj falošná a potom aj naše rozhodnutia môžu byť chybné...).

1. krok = motivácia (prečo?)

- pre niečo (niekoho) si sa nadchol, oslovil ťa nejaký výnimočný človek alebo myšlienka, pochopil si „toto je to pravé pre mňa!“, „po tomto som vždy túžil“, „tu sa chcem realizovať“, „tu môžem darovať seba druhým...“

2. krok = spôsob (ako?)

- hľadáš cestu, možnosti, informácie, prostriedky, ako sa posunúť tam, kde chceš ísť + zvážiť aj osobné vlohы, schopnosti, obmedzenia, možnosti, záväzky, dôvody...

3. krok = krok (správne rozhodnutie a vykročenie)

- dostal si sa k tvojmu osobnému rozhodnutiu... zdvihneš nohu a vykročíš, teraz! Je to tvoja osobná vec, je to tvoje rozhodnutie, je to tvoj život! (Ale nezabudni že tvoj život je o vzťahoch...)

PS: Ber do úvahy, že po prvom vykročení „tvojim“ smerom, čiže po nejakom tvojom vážnejšom rozhodnutí, nasledujú ďalšie a ďalšie menšie rozhodnutia (čiže čiastkové kroky) na ceste k cieľu.

PS2: Jedným z tvojich rozhodnutí v iných rozhodnutiach je aj to, či si vyberieš cestu do neba, alebo sa na to vykašleš a nakoniec stratíš všetko...

ÚVAHY K ROZHODNUTIAM

- každé rozhodnutie „pre niečo“ zahŕňa často aj rozmer relatívnej straty = niečo získaš, ale niečo druhé tým pádom aj stratíš (ak sa vyberieš touto cestou, nepôjdeš tou druhou cestou; niekedy je možné ísť neskôr aj druhou cestou, ale môže sa stať, že už na to nebude čas, priestor, možnosti, prostriedky...)

- príležitosti sa často neopakujú, ak neprijmeš dobrú ponuku, ktorá sa ti ponúka, môže sa stať, že už takúto ponuku viac nedostaneš

- nedá sa robiť všetko, byť všade a všetko stíhať = musíš si vedieť vybrať, čo je pre teba najdôležitejšie, čo má pre teba najväčšiu hodnotu – a to potom robiť a žiť naplno
- niekedy sú viaceré možnosti alebo ponuky rovnako zaujímavé, dobré a prospešné – ale často je len jedna pre teba (samozrejme je to ťažké rozhodovanie, ale sedieť na dvoch stoličkách dokáže málokto... a byť v rovnakom čase na dvoch miestach asi nedokážeš... a pocit nenahraditeľnosti je často len o egoizme...)
- niekedy postupom času zistíš, že cesta, pre ktorú si sa rozhodol, nie je tá správna, pretože tvoje prvé rozhodnutie bolo nesprávne, pomýlené, naivné, neslobodné... občas je možné sa vrátiť a začať odznova, no niektoré cesty sú jednosmerky... a preto hlavné životné rozhodnutia o tvojom povolaní, či životnom partnerovi treba veľmi dobre zvážiť!
- nechaj si priestor a čas na skúšobnú dobu (keďže niektoré rozhodnutia sú na celý život, je veľmi dôležité, aby to boli dobré rozhodnutia!) = napr. účasť na akciách a strestkách, chodenie s partnerom, deň otvorených dverí a materiály o škole, ašpirantské stretká a noviciát, ...)
- rozhodnutie v sebe zahŕňa aj záväzok = drobné rozhodnutie – drobný záväzok; celoživotné rozhodnutie – celoživotný záväzok (svadba, večné sľuby,...)
- vždy maj pred očami cieľ (alebo motiváciu), aby si pri rôznych životných odbočkách, chybách a pádoch nestratil orientáciu a nezablúdil...
- nikdy nebudeš mať absolútnu istotu o správnosti tvojho rozhodnutia – vždy budú nejaké pochybnosti, čo keby, ak by, tak by... alebo všelijaké pokušenia utiecť inde... ale ak si sa rozhodol v pokoji, rozumne, slobodne, zvážil si motiváciu, okolnosti, nechal si si poradiť, ale nepodľahol si tlaku, bral si do úvahy aj iné možnosti a cesty atď., je skoro isté, že si sa rozhodol správne (nerozhodný človek nikdy nepochopí úžasný pocit definitívneho rozhodnutia... pochopíš keď zažiješ...)
- pred rozhodovaním sa pozri na svoj život a porozmýšľaj, či ti nebráni v rozlete nejaká „brzda“ (veľký charakterový nedostatok, nevyriešená závislosť, opakujúce sa tie isté hriechy, lenivosť, veľký egoizmus,...)
- treba sa rozhodovať srdcom (láska, city, intuícia; túžby, pocity, vzplanutia...) a rozumom (prečo, ako, kedy?; zváženie okolností, schopností, možností...)
- nechaj si poradiť, vypočuj si druhých, ale nenechaj sa zmanipulovať
- záležitosti si premysli a premedituj v tichu, bez stresu a nerozhoduj sa narýchlo
- pozháňaj si dobré informácie z viacerých zdrojov, nenechaj sa pomýliť jednostranným pohľadom
- modli sa a pros o svetlo poznania a múdrosti

Život je o hľadaní. „Čo je moja cesta, aké mám dary, ktoré mi môžu pomôcť pochopiť moje poslanie?“ Stretnutia, udalosti a okolnosti nemusia byť náhodné, možno práve týmto ti chce niekto naznačiť smer...

Pravé životné naplnenie nájde len ten, kto pochopil svoje poslanie a povolanie a odpovedal na výzvu žiť život naplno na tom pravom mieste, s tým pravým človekom, s tými pravými ľuďmi, s tým pravým poslaním, v tom pravom osobnom a jedinečnom povolaní...

Hľadaj a nájdeš :-)

Za celý Ťahací tím (TÉTé) spracoval Martin „Ruksak“ Krška :-)

„Pre konanie dobra treba trošku odvahy“

(don Bosco)